

สำเนา คำปราศรัย และสุนทรพจน์

ของ
นายกรัฐมนตรี
กับ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เนื่องในโอกาสที่ตัดสิน

งานฉลองวันชาติ

๒๔๘๓

ลาลัน คำปราศรัย และสุนทรพจน์

ของ

นายกรัฐมนตรี

กับ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เนื่องในโอกาสกษัตริย์

งานฉลองวันชาติ

๒๔๘๓

กรมโฆษณาการ

S95.915

1797.20

63789

สารบัญ

๑. คำนำ

หน้า ก.

X ๒. ถิ่นของนายกรัฐมนตรี
กล่าวร่วมพิธีเปิดงานวันชาติ
แก่พี่น้องชาวไทยจังหวัดต่าง ๆ
๒๓ มิถุนายน ๒๔๙๓

” ๑

O ๓. รายงานการดำรงอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
และคำกล่าวตอบของนายกรัฐมนตรี
เนื่องในรัฐพิธีเปิดอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๓

” ๕

X ๔. ดุริตพจน์ของนายกรัฐมนตรี
กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง
แก่ประชาชนชาวไทยทั้งมวล
ในโอกาสที่จัดสมัยแห่งงานเฉลิมฉลองวันชาติ
๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๓

ณสถานวิทยุกระจายเสียงลพบุรี

” ๒๒

๑๓๗๗
๒๕.๖.๕๓

๕. การกระจายเสียงเป็นภาษาไทย หน้า
 จากสถานีวิทยุคลื่นสั้นของกรุงโรม-
 คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี
 แต่บรรดาชาวไทย จากประเทศอิตาลี
 ณวันชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๓ ,, ๕๘
๖. คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี
 กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง
 แต่ประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี
 อยุธยา สระบุรี ลพบุรี
 ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓ ,, ๕๙
๗. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
 เรื่อง ชมเชยทหารและยุวชน
 ที่ทำการสวนสนามในงานเฉลิมฉลองวันชาติ
 ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓ ,, ๖๒
๘. เรื่องชมเชยข้าราชการที่ร่วมงาน
 เฉลิมฉลองวันชาติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓ ,, ๖๗
๙. เรื่อง ขอบใจประชากรของชาติที่ร่วมมือ
 ในงานวันชาติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓ ,, ๗๐

คำนำ

โดยที่สุนทรพจน์ กิติ คำปราศรัยและคำให้สัมภาษณ์
แก่หนังสือพิมพ์ กิติ ที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวนั้น โดย
ปกติย่อมถือว่าเป็นการ กล่าว แก่ ประชาชน ทั่ว ประเทศ ข้า
ราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลทุกคนจึงมีหน้าที่ต้องชวนชาว
ศึกษาคำกล่าวนั้น ๆ ให้เข้าใจโดย ถ่องแท้ และ ดำเนิน
ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

ในด้านประชาชนนั้นแล้ว ก็พึง ต้อง ถือว่า เป็นหน้าที่
ที่จะต้องปฏิบัติตาม ไม่น้อยไป กว่ารัฐบาล และ ข้าราชการ เลย
ด้วยเหตุว่ารัฐบาลและราษฎรย่อมแยกกัน ไม่ออก ต่างต้อง
อาศัยกันและกัน ฉะนั้น จึง ควร ได้ ศึกษา สุนทรพจน์ และ คำ
ปราศรัย ฯลฯ ของท่านนายกรัฐมนตรีให้ซาบซึ้ง เพื่อเป็น
แนวทางปฏิบัติอันจะช่วยให้ประเทศชาติดำเนิน ไปสู่ความเจริญ
ก้าวหน้าอย่างกว้างขวางและรวดเร็วยิ่งขึ้น

เนื่องในโอกาสที่คลังพิมพ์แห่งงานเฉลิมฉลองวันชาติ ๒๔
มิถุนายน ๒๔๘๓ ท่านนายกรัฐมนตรี ได้แสดงสุนทรพจน์

ทาง วิทยุ กระจายเสียง แต่ ประชาชนชาวไทย ทั้งมวล มี
 สาระสำคัญที่ท่านเน้นกล่าวถึงการสร้าง อนุสาวรีย์ ประชาธิป-
 ไทย กล่าวถึงผลอันเกิดจากการปกครองระบอบรัฐธรรมนุญ
 งานสร้างชาติอันต้องร่วมมือระหว่างประชาชนกับรัฐบาล การ
 ลงนามในกติกาสัญญา ไม่รุกรานกัน ระหว่าง ไทย กับ ฝรั่งเศส
 และกับอังกฤษ และสนธิสัญญา จำเวญ สัมพันธไมตรี และ
 การเคารพต่อบุรณภาพแห่งอาณาเขตต์ของกัน และ กันระหว่าง
 ไทยกับญีปุ่น ในตอนท้ายท่านได้กล่าวทำให้สำนึกว่าดิน
 ทุกเม็ดในประเทศ เป็นของ ไทย ประชาชนจึงต้องทำตนให้
 เป็นประโยชน์แก่ตน แก่ชาติ และแก่อนุชนคนรุ่นหลัง แม้
 ตัวจะต้องตายเพื่อการนี้ ก็ไม่ควรเสียดาย และได้เน้นให้
 ประชาชนชาวไทย ได้ตระหนักว่า ไทยเป็นอารยชาติ เป็น
 อารยประเทศ และเป็นอารยชน ทั้ง ได้อวยพรให้แต่ประชาชน
 ชาวไทยอีกด้วย อนึ่งท่านนายกรัฐมนตรี ได้แจ้งให้ทราบว่า
 ในเวลาลงนามกติกาสัญญา ไม่รุกรานกันกับฝรั่งเศส ทาง

ฝ่ายฝรั่งเศสได้ยอมรับปรับปรุงเส้นเขตแดนแม่น้ำโขงตามหลัก
แห่งความยุติธรรมให้แก่ประเทศไทยด้วย

สุนทรพจน์ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวณวันชาติครั้งนี้
กอบด้วยสาระดีและข้อควรนึกคิดอย่างสำคัญ ซึ่งทั้งข้า
ราชการและประชาชนทั้งมวลจำต้อง สำเหนียกและจดจำไว้ เป็น
หลักประจำใจในการบูรณะประเทศชาติต่อไป แม้ว่าสุนทร
พจน์นี้จัก ได้กล่าวทางวิทยุกระจายเสียงแล้ว แต่ก็เห็นว่าควร
จะได้เผยแพร่ให้กว้างขวางออกไปอีก กรมโฆษณาการจึง
ได้จัดพิมพ์เป็นเล่มสมุดขึ้นแจกจ่ายแก่ข้าราชการและประชาชน
ทั่วไป

อนึ่ง โดยที่เห็นว่านอกจากสุนทรพจน์ของท่านนายกรัฐมนตรี-
มนตรีที่กล่าวทางวิทยุกระจายเสียงนี้ ยังปรากฏว่ามีสาส์น
ของนายกรัฐมนตรี กล่าวร่วม พิธี เบื้องาน วันชาติ แต่พี่น้องชาว
ไทยจังหวัดต่าง ๆ คำปราศรัยและประกาศชมเชยอื่น ๆ อีก
ล้วนเป็นคำ กล่าว เกียรติ เนื่อง ใน อภิลักขิต สมัยแห่งงานฉลอง

วันชาติ ๒๔๘๓ นี้ทั้งสิ้น อันควร ได้นำมารวมกันเข้าไว้ด้วยกัน
กรมโฆษณาการ จึงได้ ประมวล คำกล่าว และประกาศ เหล่านั้น
ไว้ในสมุดเล่มนี้ด้วย

ในที่สุดนี้ กรมโฆษณาการ ขอเชิญชวนบรรดาพี่น้อง
ร่วมชาติที่ได้ รับแจกสมุดเล่มนี้ทุกท่าน จงสถิตมั่นอยู่ในไทย
อารยธรรมในเอเชีย ดังที่ท่าน นายกรัฐมนตรี ได้ ออกอุทาน
ประกาศแล้ววันชาติ ศกนี้ และจงร่วมความสมัคร สโมสร
เป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะผดุง ไทยอารยธรรมให้เป็นศรีสง่า
เชิดชูเกียรติศักดิ์ และ อานุภาพ ของ ประเทศ ชาติให้แผ่ไพบูรณ์
ชั่วกาลปาวสาน

กรมโฆษณาการ

๑๐ กรกฎาคม ๒๔๘๓

คำลั่นของนายกรัฐมนตรี

กล่าวร่วมพิธีเปิดงานวันชาติ

แด่พี่น้องชาวไทยจังหวัดต่างๆ

ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๔๘๓

พี่น้องชาวไทยที่รักของข้าพเจ้าทั้งหลาย

บัดนี้ เป็นศุภมงคลวารดิถีปฐมฤกษ์ ซึ่งปวงพี่น้องชาวไทย
ข้าราชการ พ่อค้า คหบดี และประชาชนต่างพากันมาชุมนุม
พร้อมเพรียง โดยมีท่านข้าหลวงประจำจังหวัดของท่านเป็น
ประธาน ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นเวลานานนี้ กระทำพิธีเริ่มงาน
เฉลิมฉลองวันชาติของเรา ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติยศและ
พากพุมใจที่ได้ มีโอกาสส่งคำปราศรัยของข้าพเจ้ามากล่าวร่วม
ในงานนี้ด้วย

การที่พี่น้องที่รักของข้าพเจ้าทั้งหลาย ได้ มีความสามัคคี
กลมเกลียวกันจัดงานนี้ขึ้น ในจังหวัดของท่านสำเร็จเรียบร้อยไป
ด้วยความพร้อมเพรียงเช่นนี้ นับเป็นของน่าสรรเสริญยิ่ง
และเป็นคุณนิมิตอันแสดงชัดถึงความวัฒนาถาวรของประเทศ

ชาติไทย ที่จะได้ประสบตลอดไปชั่วกาลนาน ข้าพเจ้ารู้สึก
ปลาบปลื้มและอิ่มเอิบใจเป็นที่ยิ่ง จึงหวังว่าพี่น้องที่รักทั้งหลาย
บรรดาที่มาชุมนุม ณ ที่นี้ จะรู้สึกเช่นเดียวกับข้าพเจ้าโดยทั่วกัน

การฉลองวันชาติคราวนี้ นับเป็นวาระที่ ๒ ในประวัติ
กษัตริย์ชาติไทย ซึ่งแสดงชัดอยู่แล้วว่า ชาติของเราตั้งมั่นอยู่
ด้วยความร่วมมือเป็นสุขในท่ามกลางมรดกแห่งมนุษยค้ำโลก
ท่านทั้งหลายได้ร่วมแรงร่วมใจกันประกอบงานนี้ขึ้นด้วยความ
สมัครสมานสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันตงุชาติพี่น้องร่วมสาย
โลหิตเดียวกัน ทั้งหมด อุปมาเท่ากับท่านทำงานฉลองใน
ครอบครัวของท่านเอง ความลำเอียงอันเกิดจากสามัคคีทั้งนี้หาใช่
เป็นของเล็กน้อยมิได้ เพราะว่าการที่ทุกท่านนับตั้งแต่ ข้าราชการ
พ่อค้า คหบดี ตลอดไปจนถึงประชาราษฎร ต่าง
พร้อมใจกันทำได้ลำเอียงนั้น ไม่ใช่ของง่ายที่จะได้พบ
เห็นในวงการของชาติได้บ่อยนัก ความสามัคคีและความรักกัน
ตงุพี่น้อง ก่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ข้าราชการ
เห็นอกราษฎร ราษฎรก็เห็นใจข้าราชการ ตลอดขึ้นไปจนถึง
รัฐบาลกับประชาราษฎรของชาติก็ตงุเดียวกัน ต่างเห็นอกเห็นใจ

ซึ่งกันและกัน ต่างจึงตั้งใจช่วยกันสร้างชาติให้ เป็นปึกแผ่น
วัฒนาถาวรยิ่งขึ้นโดยลำดับกาล

เมื่องานของเราได้ สำเร็จผล ตรงจุดประสงค์ ดังนี้ ก็
สมควรแล้วที่พี่น้องทั้งหลายจะได้ ร่วมกันทำการฉลองเฉลิมวัน
ชาติ อันเป็นเอกลักษณ์ชาติสมัยเพื่ออัญเชิญคุณพระไตรยรัตน์ (ถ้า
เป็นจังหวัดที่มีราชนครนับถือศาสนาอิสลาม ให้ตัด "คุณพระ
ไตรยรัตน์" ออก) และสรรพสังคีตสดทบทว่าสากล ให้มา
ช่วยปกปักรักษาชาติไทยที่ รักของเราตลอดทั้ง พี่น้องชาวไทย
ที่รักของเราทุกคน และให้ คุ่มครองสิ่งที่เราได้ก่อสร้างไว้
แล้วก็ดี หรือจะได้ก่อสร้างขึ้นในวันข้างหน้าก็ดี ให้ดีดิดสถาพร
อยู่มีวัน เด็ดมคทาย ขอให้ อำนาจศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นจงลด
บันดาลให้ความรักกันฉันท์ญาติพี่น้อง ความเห็นอกเห็นใจกัน
ความจำนงที่จะร่วมมือกันสร้างชาติของเรา นับตั้งแต่การทำมา
หากินทุกอย่างภายในครัวเรือน ตลอดขึ้นไปจนถึงงานใหญ่อัน
เป็นกรณีของชาติ วัฒนาถาวรยิ่งขึ้นในวันข้างหน้า

ในศกฤกษ์อันเป็นมงคลดิถีบัดนี้ ข้าพเจ้า ขอเบียดงาน
ฉลองวันชาติของจังหวัดนี้ เพื่อเป็นสิริสวัสดิพิพัฒนามงคลแก่

พี่น้องชาวไทย และขอตั้งสัตยาธิษฐาน บูชาคุณพระพุทธ
 พระธรรม พระสงฆ์ ที่เคารพ (ถ้าเป็นจังหวัดที่มีราษฎร
 นับถือศาสนาอิสลามก็ให้เปลี่ยนเป็น “สรรพลึงคักคัลลิตทว
 ลากลโลก”) จึงดลบันดาลให้งานฉลองวันชาติของจังหวัดนี้
 สำเร็จไปด้วยความราบรื่นทุกประการ และขอให้พี่น้องที่รัก
 ของข้าพเจ้าทั้งหมด จงประสบแต่ความ ชื่นบานสำราญใจ
 รุ่งเรืองลดีได้ด้วยอายุ วรรณ สุขะ พล ตลอดจนไปทุกทีพา
 ราตรีกาล

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
 นายกรัฐมนตรี

วังสวนกุหลาบ
 ๒๓ มิถุนายน ๒๔๘๓

กรมโฆษณาการ
 ๒๗ มิถุนายน ๒๔๘๓

รายงานการร่างอนุสสาวรีย์
ประชาธิปไตย และคำกล่าวตอบ

ของนายกรัฐมนตรี

เนื่องในรัฐพิธีเบ็ดอนุสสาวรีย์ ประชาธิปไตย

๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๓

เนื่องในงานรัฐพิธีเบ็ดอนุสสาวรีย์ ประชาธิปไตย ในวันที่
๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๓ นี้ ประธานคณะกรรมการจัดการ
สร้างได้เสนอรายงานการร่างอนุสสาวรีย์ประชาธิปไตยและ
ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวตอบ ดังปรากฏตามสำเนาต่อ
ไปนี้

รายงานการร่างอนุสสาวรีย์ “ประชาธิปไตย”

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็นอดีตภาค ๒๔๙๓
พรรษา ปรตฺยบันตฺมัย จันทรคติเนียม นาคสมพัตฺตร

เชษฐภักดี ภาสกรบาศ จตุรตถิณี สร้อยคดีกาล มีบุญญาพินาศ
จตุรวิคติมลทิน จันทรवार โดยกาลปริเนต

บัดนี้เป็นอุดม มงคลกาล แห่งงานฉลอง วันชาติ พุทธ
ศักราช ๒๔๘๓ ด้วยความ สัมคร สโมสร และ ความปรীติ
ปราโมทย์เป็นเอกฉันท ประชาชาติไทยทั่วทุกส่วนแห่งราช
อาณาจักรกำลังชุมนุมรอกฤษแห่งพิเศเบ็ดอนุลลดาวรีย์ “ประชา
ธิปไตย” ซึ่งรัฐบาล ได้ตั้งคณะกรรมการจัดสร้างขึ้นที่ตรงนี้
เพื่อเป็นถาวรนิมิตต์แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ในนามของกรรมการสร้างอนุลลดาวรีย์ “ประชาธิปไตย”
กระผมขอประทานเสนาะรายงานการสร้างพร้อมด้วยประวัติที่มา
ของอนุลลดาวรีย์ แก่ ข พณ ข นายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี ผู้เป็นประธานในการประกอบพิเศเบ็ด ดังคือ
ไปนี้

เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า การที่คณะราษฎร ได้ขอรับ
พระราชทานรัฐธรรมนุญ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช

๒๔๗๕ นั้น หาได้กระทำไปด้วยความมุ่งร้ายหมายขวัญ
 ท่านผู้ใด หรือด้วยความเห็นแก่ตนของบุคคลใดในขณะนั้นไม่
 แต่ด้วยความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ อย่างแรงกล้า ได้กระทำ
 ไปเพื่อการเปลี่ยนแปลง การปกครองโดย มีพระมหา กษัตริย์
 ทรงเป็นประมุขของชาติตามรัฐธรรมนูญ และโดยคดีคดี
 อำนาจอธิปไตยให้เป็น ของ ปวงชน เพื่อมีส่วนมีเสียง ในการ
 จรรโลงประเทศ ทั้งนี้ก็จะ ได้ระดมกำลังช่วยกันแก้ความ
 เลื่อมโทรมของประเทศ อันไม่มีทางเยียวยาประการใดใน
 สมัยนั้น ให้พลันหายกลายเป็นดีไป และในเวลาเดียวกัน
 ก็เบ็ดวิธทางบรรณะประเทศ ชาติให้เจริญ ก้าวหน้าต่อไปให้ทัน
 เทียมอารยประเทศ ด้วยการประดิษฐ์ฐานหลัก ๖ ประการไว้
 เป็นแนวนโยบายดำเนินการของรัฐบาล ซึ่งกล่าวโดยสังเขป
 ก็ได้แก่ หลักเอกราช หลักความ สงบภายใน หลักสิทธิ
 เสื่อมภาค หลักเสรีภาพ หลักเศรษฐกิจ และหลักการ
 ศึกษา

การเปลี่ยนแปลงการปกครองซึ่งเป็นผลสำเร็จลงด้วยดี
 นั้น ก็ได้อาศัยที่ได้รับความสนับสนุนและความร่วมมือร่วมใจ
 จากประชาชนชาวไทยในล้นรวม ประหนึ่งว่าการเปลี่ยนแปลง
 การปกครองเป็นการกระทำของคนทั้งชาติ หรือเป็นการกระทำ
 ที่ชอบด้วยมติมหาชนทั้งชาติก็ว่าได้ โดยเหตุดังนี้ในกาลสมัย
 ต่อมา เมื่อมีผู้พยายามทำลายล้างระบอบการปกครองนี้ พี่น้อง
 ร่วมชาติจึง ได้ลุกขึ้นร่วมมือกับรัฐบาลช่วยกันปราบปรามจนสงบ
 ราบคาบ ทุกคราวที่ได้มีเหตุการณ์ที่จรจัดคิดมิชอบเช่นนี้เกิด
 ขึ้น ทำให้จิตใจของประชาชนล้นรวมยึดเหนี่ยวแน่นแฟ้น
 เป็นอันหนึ่งอันเดียวยิ่งขึ้น ในอันที่จะ พิทักษ์และเทอดทูน
 รัฐธรรมนูญให้คงสถิตเป็นหลักชัยในการปกครอง ของประเทศ
 ชาติโดยจิรวุติกาล

อนึ่ง ด้วยความร่วมมือแรงร่วมมือเป็นอันดี ของประชาชน
 ท้าวหน้าในระบอบรัฐธรรมนูญ รัฐบาลพร้อมด้วยข้าราชการ
 และประชาชนชาวไทยทั้งปวงได้บูรณะประเทศชาติ ชั่วในเวลา

อันน้อยนี้ ให้เจริญก้าวหน้าไปโดยรวดเร็วรอบด้านเป็น
ประวัติการณ์

โดยเหตุที่การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ ได้ยังคง
ยังด้วยความวัฒนาถาวรแก่ประเทศชาติดังได้กล่าวแล้ว จึง
ในงานฉลองวันชาติ และสนธิสัญญาใน พุทธศักราช ๒๔๘๒
พณฯ นายกรัฐมนตรี ในนามรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์สร้างอนุสาวรีย์ "ประชาธิปไตย"
แกะเพาะหน้ามหาสถูปนิบาต ซึ่งขุมหมกนั้นอยู่อย่างค้ำคั่งในบริเวณ
ที่ตรงนี้

คือแต่ขึ้นมา การสร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยก็ได้
เริ่มลงมือในเดือนกรกฎาคมคคเดียวกัน การก่อสร้างแล้ว
เสร็จในวันที่ ๒๒ เดือนนี้ เวลา ๒๔ นาฬิกา ลั่นค่าใช้จ่าย
ในการสร้างประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ บาท

อันว่าอนุสาวรีย์ที่ระลึกไม่ว่าอันที่แห่งใด จักมีคุณค่า
ทางจิตใจให้ยั่งยืนนานได้ ก็ต่อเมื่อคนมีศรัทธาก่อให้เกิด

ความหมายแห่งอนุสาวรีย์นั้น ๆ ได้มีไปากฎโดยถนัดชัดแจ้ง
จะมีคุณนิมิตต่ออะไรเล่าที่ใช้แสดงเป็นความหมายของอนุสาวรีย์
ประชาธิปไตย ได้ดียิ่งไปกว่า คุณนิมิต อันเกี่ยว กับวันเปลี่ยนแปลง
การปกครอง ซึ่งเป็นวันที่ให้กำเนิดแก่วันชาติ เป็น
วันที่ ^{ผู้}ฟันฝ่าและสถาปนาชีวิตจิตใจใหม่ ในการสร้างชาติ คุณ
นิมิตเช่นว่าน ^{ผู้}นี้แสดง เป็น คำคัญ อยู่ แล้วใน ส่วน ประกอบของ
อนุสาวรีย์ ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้ คือ

๑. ปีกทั้ง ๔ ด้าน ของ อนุสาวรีย์ วัตถุประสงค์ จากแท่นพื้น
๒๔ เมตร มีรัศมียาว ๒๔ เมตร วัดจากจุดศูนย์กลาง
ของบอมที่ตั้งพานรัฐธรรมนูญ ไปถึงขอบสุดของแท่นพื้น ส่วน
สูงและยาวของส่วนประกอบดังกล่าวนี้ หมายถึงวันที่ ๒๔
มิถุนายน ซึ่งเป็นวันที่ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๒. บันใหญ่ที่ฝังรอบอนุสาวรีย์มี ๗๕ กระบอก หมายถึง
ถึงพุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งเป็นปีที่ทำการเปลี่ยนแปลงการ
ปกครอง

๓. ภาพยนตร์ซึ่งติดตั้งแสดงประกอบบริเวณโดยรอบของ
 ล้วนล่างยกตั้ง ๔ หมายถึงประวัติการของคณะราษฎร ตอน
 ที่ดำเนินการนัดหมาย และแยกย้าย กระทำการเปลี่ยนแปลงการ
 ปกครอง ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

๔. ภาพนัฐธรรมนุญ ซึ่งตั้งอยู่บน บ่อม กลาง ของ
 อนุสาวรีย์ มีสูงถึง ๓ เมตร หมายถึงเดือนที่ ๓ คือ
 เดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นเดือนเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๕. รูปพระขรรค์ตั้ง ๖ ซึ่งตั้งประดับโดยรอบบ่อมกลาง
 ที่ตั้งพานัฐธรรมนุญ หมายถึงหลัก ๖ ประการ อันเป็น
 นโยบายของคณะราษฎร ในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย นอกจากจะเป็นที่ระลึกอัน
 มีค่าคู่กับความวัฒนาถาวรแห่งการปกครองระบอบนี้แล้ว ยัง
 เป็นศิลปวัตถุสำคัญชิ้นหนึ่งของ ไทยที่เพิ่มความ สง่างาม ให้แก่
 กรุงเทพมหานครและแก่ถนนราชดำเนิน ซึ่งเวลานี้ทางการ
 กำลังบูรณะ ให้มีสภาพงดงามขึ้นด้วยการปลูกสร้าง อาคารตาม
 โครงการแรกเริ่มที่ได้ศึกษานานแล้ว

อนึ่ง ถนนประชาธิปไตย ที่ตัดมาบรรจบ กับ ถนนสุวารี
 ประชาธิปไตยและสะพานเฉลิมวันชาติ พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ข้าม
 คลองบางลำภู อันเป็นส่วนหนึ่งของถนนสายนี้ ได้เปิดใช้
 การเป็นสาธารณประโยชน์ตั้งแต่วันนี้แล้ว โดยท่านนายก
 เทศมนตรีกรุงเทพเป็นผู้กระทำพิธีเปิด ถนนประชาธิปไตย
 และสะพานเฉลิมวันชาติ ก็เป็นสาธารณูปโภคที่ได้สร้างขึ้น
 ใหม่อันจะเป็นอนุสรณ์ส่วนหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการเปิด
 ถนนสุวารีประชาธิปไตยในวันนี้ ฉะนั้นจึงขอประทานเสนอ
 รายงานการดำรงโดยสังเขป เป็น ประวัตินับ เนื่องใน อุดม
 มงคลการนี้ด้วย

การสร้างถนนประชาธิปไตย เป็นการดำเนินนโยบาย
 ด้านท้องถิ่น ที่สอดคล้อง ต้องกับนโยบาย ของรัฐบาลใน อันที่จะ
 ดำเนินการจรรจา และปรับปรุงเขตต์พระนครส่วนนี้ให้ถูก
 ลักษณะระยะยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการสอดคล้องต้องกันกับโครงการ
 ผังเมืองโดยทั่วไปของกรุงเทพมหานครอีกด้วย เทศบาลนคร

กรุงเทพ ได้ตั้งคณะกรรมการ เป็น ผู้ดำเนินการ สร้าง ถนนสายนี้
 นี้ตั้งแต่เริ่มสำรวจแนวทางเป็นต้นมา จนการสร้างและยก
 เสาไฟฟ้าแล้วเสร็จ รวมเป็นเวลา ๖๕ วัน ค่าใช้จ่าย
 ในการสร้าง ถนน ประชาธิปไตย และ สะพานเฉลิมวันชาติ
 พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๖๑,๖๕๔.๓๒ บาท
 บัดนี้ ได้ขุดถมอุกษั่มหามงคกลาง คณะกรรมการสร้าง
 ถนนสายวิชัย ขอประทานอภัยเชิญ พล.ต. นายกรัฐมนตรี
 กระทำพิธีเปิดถนนสายวิชัยประชาธิปไตย เพื่อให้สถิตสถาพร
 เป็นหลักชัยของประชาชาติ ชั่วกาลนาน เทอญ

คำกล่าวตอบของ พณฯ นายกรัฐมนตรี

ในการเปิดอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

ณ วันชาติ ๒๔๘๓

ท่านกรรมการและท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ข้าพเจ้า มีความยินดีอย่างยิ่ง ที่ได้ มาประกอบ พิธี
เปิดอนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย ใน อภิลักขิต สมัย แห่งงานฉลอง
วันชาติ ณ ท่ามกลางมหาสันนิบาตอาณาประชาราษฎร์ และชาว
ต่างประเทศทั้งหมด

เมื่อ ได้ พังรายงาน การ สร้าง อนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย
และสิ่งก่อสร้างในร่มบริเวณนี้ คือ ถนนประชาธิปไตยและ
สะพานเฉลิมวันชาติ พ.ศ. ๒๔๘๓ ประกอบกับที่ได้มาเห็น
ประจักษ์แก่ตา ณ ที่นี้ด้วยแล้ว ก็ทำให้บังเกิดความปลาบปลื้ม
ยินดียิ่งนัก ในการที่ชาติ ที่รัก ของเรา ได้ วัตถุที่ระลึก อัน มีค่าและ
วิจิตรงดงาม ซึ่งสร้างสำเร็จในเวลาอันรวดเร็ว ในนาม
ของประชาชาติไทย ข้าพเจ้า ขอ แสดง ความ ขอบใจ คณะ

กรรมการสร้างอนุสาวรีย์ ถนน และสะพาน ดังกล่าวแล้ว
รวมทั้งบรรดาผู้มีส่วนในการสร้างตลอดถึงกรรมการทุกคนโดย
ทั่วกัน

ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับท่านประธานกรรมการสร้างอนุ-
สาวรีย์ประชาธิปไตย ที่ได้เนนกล่าวถึงคุณค่าและประวัติ
มาของอนุสาวรีย์นี้ และขอกล่าวเสริมไว้ด้วยว่า การที่ชาติ
เราพร้อมกันจัดสร้างอนุสาวรีย์ขึ้น ก็โดยได้คำนึงถึงการ
ที่ชาติไทยเราได้มีการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
ท่านย่อมทราบดีแล้วว่า การที่ชาติไทยมีรัฐธรรมนูญนั้นกระทำ
ตามมติมหาชนเป็นใหญ่ จึงเป็นเหตุให้การปกครองระบอบ
รัฐธรรมนูญมีรากฐานมั่นคง และสามารถประสิทธิ์ประสาท
ความเจริญก้าวหน้าอย่างกว้างขวางให้แก่ประเทศชาติทุกวิถีทาง
โดยนัยนี้ เราทั้งชาติจึงได้พร้อมกันรับเอาวันที่ ๒๕ มิถุนายน
เป็นวันชาติ เพราะถือเสมือนหนึ่งว่า เป็นวันที่ให้กำเนิด
การฟื้นฟูชีวิตจิตใจของชาติขึ้นใหม่ ให้ดำเนินเสมออารย
ประเทศ

การมีรัฐธรรมนูญเป็นหลักการ ปกครอง ประเทศนั้นเป็น
 ของจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชาติที่เจริญรุ่งเรืองแล้ว เพราะ
 ความเจริญของชาติย่อมขึ้นอยู่กับ การ สอดคล้องดูแล และอำนวยความสะดวก
 ความเป็นอยู่ของคนทั้งชาติให้มี ระเบียบสูงขึ้น ตามความ ต้องการ
 ของชาติใน ส่วนรวม เมื่อ เป็นเช่นนี้ งานของชาติก็ตอง
 ขยายวงกว้างออกไปอย่างกว้างขวางเป็นธรรมดา มีส่วน
 งานใหญ่และส่วนปลีกย่อยให้มากพอกับที่จะ เป็น ประโยชน์แก่
 ราษฎรโดยทั่วถึง งานนี้จะสำเร็จด้วยดีก็โดยที่คนทั้งชาติต่าง
 มีส่วน มีเสียง และความ ร่วมแรง ร่วมใจ ใน การ บำรุง ประเทศ
 ตามหน้าที่อันเป็นส่วนงานของตน ตามที่ระบุ ไว้ ใน รัฐธรรมนูญ
 แล้ว

รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักร ไทย ได้ เเทอด พระมหา
 กษัตริย์ ไว้ ในฐานที่ทรงเป็นประมุขของชาติ เป็นที่เคารพ
 ถักการเห็นว่าการล่วงละเมิดและเป็นที่ รวมขวัญ ของ ประชาชน
 ชาว ไทย ทั้งนวกเพื่อเป็นปัจจัยให้คนทั้งชาติสมัครสมานสามัคคี

เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่ออนุวรรตตามรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ จึงทรงปฏิบัติในทางอันเป็นพระคุณแก่ชาติ ทรงเว้นการปฏิบัติพระองค์ในทางอันเป็นพระเดช และทรงเว้นจากพระราชกรณียาวัตรใด ๆ อันจะเป็นทางนำมา ซึ่ง ความ ล่มจม ของประเทศหรือก่อให้เกิดการเกลียดชังในพระองค์ท่านขึ้นได้

ในด้านรัฐบาล ก็มีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้บริหาร ราชการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน และดำเนินนโยบายตามแต่ประชาชนส่วนมากจะเห็นชอบ มีข้าราชการประจำปฏิบัติงานตามนโยบายโดย สมอง ความ รับผิดชอบ จาก รัฐบาล เป็นชั้น ๆ ลดหลั่นกันลงไป ก็เพื่อที่จะเป็นหลักประกันมิให้รัฐบาลลืมนิ่งที่ราษฎรต้องการ เราก็มีสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ควบคุมการบริหารของรัฐบาลตลอดทุกระยะกาล หลักการมีอยู่ดังนี้ งานของชาติจึงดำเนิน ไปด้วยความเป็นระเบียบ และรัดกุม ทั้งไม่มีช่องที่จะให้เกิดการเฉื่อยช้าขึ้นได้ ผด

ที่ประจักษ์ก็คือ เราได้ช่วยกันปรับปรุงประเทศชาติของเรา
ทั้งในส่วนตัวจิตใจและในส่วนโครงการ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น
ไปอย่างรวดเร็วจนพอล่าไว้ได้ว่า ได้เข้าระดับเดียวกับ
อารยประเทศมากหลาย ที่เขาได้ปรับปรุงกันมาก่อนเราเป็น
เวลาช้านาน ซึ่งถึงนักปรากฏว่าเป็นที่สนใจของประชาชาติ
โดยทั่วกัน ข้าพเจ้าต้องขอสรรเสริญสมรรถภาพในการปฏิบัติ
งานและคุณงามความดีของบรรดาข้าราชการ ไว้ ในทันที

ในด้านพี่น้องชาวไทย ผู้เป็นอาณาประชาราษฎร์ นั้นแล้ว
ตั้งแต่ ได้ มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา ก็ ได้
ให้ความช่วยเหลือและความร่วมแรงร่วมใจ แก่ รัฐบาลเป็น อันดี
ในทุกกลุ่มทางเท่าที่จะพึงกระทำ ได้ ฉะนั้น ในเมื่อ รัฐบาล ได้ ยื่น
มือเข้าช่วยเหลือ และส่งเสริม ในการ ขยายพลัง ความสามารถ
เช่น เป็น ต้นว่า ในทางเกษตรกรรม พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม
กรรม กิจ ใน การ ขอร้อง ให้ ลูก ชน ประกอบ การ งาน เพื่อ ก่อ ร้าง
สร้าง ถนน และ สร้าง ชาติ กิจ พี่น้อง ชาว ไทย ก็ ไม่ ได้ ร้อง ร้อง จะ

ปฏิบัติตาม และหันหน้าเข้าช่วยเหลือกันลัดแต่จะทำ ได้คนละ
ไม่คนละมือ ทั้งนิยมเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่ง

ในด้านกำรบั้งกัรว่าชอานาจักรก็เช่นเดียวกัน เราได้
ช่วยกันละลิมและสร้างสรรคกำล้งขงจนมีลัมรรคภาพและความ
เข้มแข็งอย่างน่าพากพุมใจ เราจะเห็นกำล้งของชาติลัวนแรก
คือ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ยวชนทหาร ยรวนารี
ซึ่งลามาจะลละชีวิตปฏิบัติกำรรบเพื่ชชาติได้ ในที่นี้ มี
ลัวนหนึ่ง คือลูกเสือ นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ซึ่งกำล้ง
รับกำรอบรมเพื่ปฏิบัติงำนอันหนักของชาติในอนาคต ประกอบ
ขึ้นเป็น กระบวน ลวณลนาม เดินผ่าน อนุลลวารีย์ประชาธิปไตย
อย่างน่าปล้มที่สุด ณบัดนี้อยู่แล้ว กำร ได้มำซึ่งกำล้งของชาติ
เห็นปานฉะนี้ ไม่ใช่เพระกำรปฏิบัติอันเข้มแข็งและนำชมเขย
ของเจ้าหน้าทรูฐบาลและทหารฝ่ายเดียว หากเป็นเพระได้
รับความเอาใจได้ช่วยเหลือกัรทั้งกำล้งกาย กำล้งใจ และกำล้ง
เงินอุดหนุนจากพี่น้องร่วมชาติ ตลอดจนชาวต่างประเทศด้วย

ความสำเร็จใหญ่หลวงนานาประการ ดังที่ข้าพเจ้าได้นำ
 มากกล่าวเพียงสังเขปนี้ ล้วนมีมูลกรรมสืบเนื่อง มาแต่มีรัฐ-
 ธรรมนูญ เป็นหลักการปกครองประเทศไทยในปัจจุบัน ในการ
 ระลึกลงถึงลำดับของชาติดังกล่าวแล้ว จึงเห็นพร้อมกัน
 ว่าสมควร จะได้สร้าง อนุสสาวรีย์ประชาธิปไตย ขึ้น ไว้สำหรับ
 เป็นที่รวมจิตใจของบรรดาพี่น้องชาวไทยให้เข้าสู่ที่หมายเดียว
 กัน และด้วยความประสงค์ที่จะให้พี่น้องชาวไทย มีความ
 สัมผัสमानเป็นเอกฉันท์ ในการสร้างชาติต่อไป จึงได้ร่วม
 เหาวันที่ ๒๔ มิถุนายนเป็นวันชาติ เพื่อทำการฉลอง และ
 รมแรงทวาราชอาณาจักร

บัดนี้ ได้อุดมฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าขอเชิญชวนพี่น้องชาว
 ไทยทั้งมวลร่วมกับข้าพเจ้า กระทำพิธีเปิดอนุสสาวรีย์ประชา-
 ธิปไตย ขอให้อนุสสาวรีย์นี้สถิตสถาพร เป็นอนุสรณ์สถาน
 อันศักดิ์สิทธิ์ ทรงไว้ซึ่งอิทธิบาทด้วยประการทั้งปวง เป็น
 บัณฑิตใหญ่หลวงนำมาชีวิตจิตใจของพี่น้องชาวไทยให้สัมผัส

สมานสามัคคีกันในการสร้างชาติที่รักของเราให้ยิ่งด้วย อารย
ธรรม ขอดังปณิธานอันใหญ่ของคุณพระพุทธ พระธรรม พระ
สงฆ์ อันเป็นนิรันดร์บุญเขตต์ จงได้ปกปักรักษาประเทศ
ชาติที่รักให้อยู่สวัสดิ์ชั่วกาลปาวสาน เทอญ

สุนทรพจน์ของนายกรัฐมนตรี

กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง

แต่ประชาชนชาวไทยทั้งมวล

ในโอกาสจิตสมัยแห่งงานเฉลิมฉลองวันชาติ

๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๓

ณ สถานีวิทยุกระจายเสียง ดพบุรี

พี่น้องชาวไทยทั่วทั้งมวล

วันนี้ ได้ส่งมาบรรจบครบ วารดิถี อันสุขล้ำราญ ของพี่น้อง
น้องทั้งหลายอีกวาระหนึ่ง คือ วันที่ ๒๕ มิถุนายนนี้ ซึ่งเป็น
วันอภิถักจิตสมัยและวัน สำคัญที่สุดของชาติไทยเรา และจะ
ได้ทำการเฉลิมฉลองและรื่นเริงกันอย่าง พริ้มเพี้ยง การ
ฉลองและรื่นเริงในชั้นเป็นคำรบ ๒ จำเดิมแต่ได้ ประกาศให้ถือ
เอาวันที่ ๒๕ มิถุนายนนี้ เป็นวันชาติ ใน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมา
ในโอกาสนี้ข้าพเจ้ามีความยินดียิ่ง ที่ได้ รับเกียรติยศให้มา

กล่าวคำปวารณแก่พี่น้องทั้งมวลอีกวาทหนึ่ง

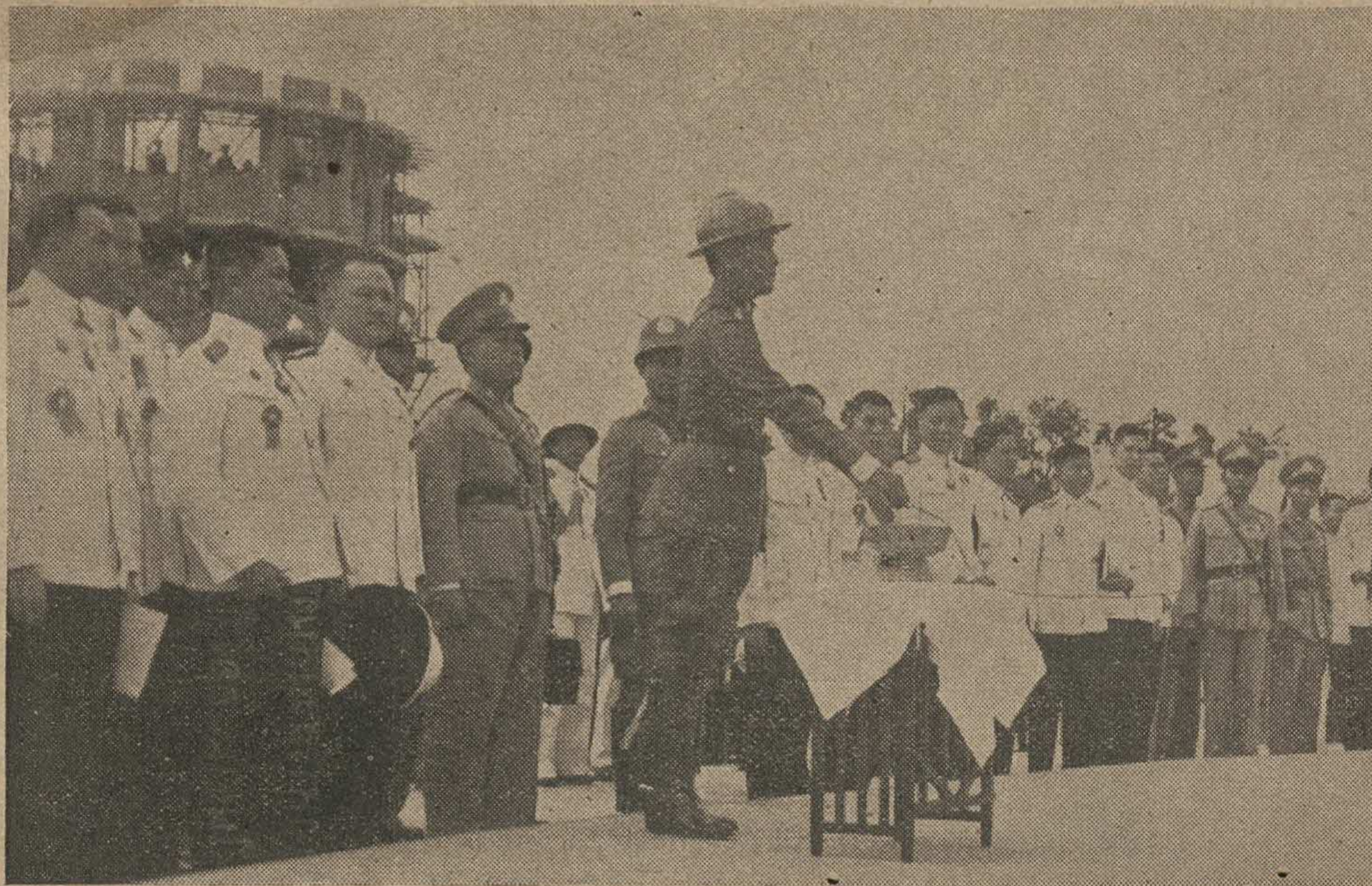
ในวันชาติวาระแรกเมื่อปลายนี้ ข้าพเจ้าได้กล่าวให้
ท่านฟังแล้วถึงมูลเหตุที่เราได้เลือก เหาวันที่ ๒๔ มิถุนายน เป็น
อภิลักขิตสมัยที่จะทำงานเฉลิมฉลองและวันเริ่งเป็นงานประจำมิ
ตลยคไป เพราะวันที่ ๒๔ มิถุนายนเป็นวันเริ่มก่อร่างสร้าง
การปกครองใหม่ในระบอบประชาธิปไตยโดยมีรัฐธรรมนูญเป็น
หลักบรรทัดฐาน และยิ่งกว่านั้นยังเป็นวันทพของทั้งหลาย
รวมทั้งข้าพเจ้าผู้พูดนี้ด้วย ได้รับสิทธิเสรีภาพ สมภาพ ใน
ส่วนตัว และมีสิทธิมเสียงในการปกครองบ้านเมืองของไทยเรา
ร่วมกับรัฐบาล และอย่างฉันท์ญาติพี่น้องกันด้วย

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายนคือวันชาติ เป็นวันเริ่มนำมาซึ่ง
ความพอใจและความสุข ล้ำราญมาสู่เราทั้งหลายด้วย ประการ
ฉะนั้น เราชาวไทย จึงต้องร่วมมือ สม่ครสมานกันทำการเฉลิม
ฉลองและวันเริ่งกันอย่างเต็มที่ เป็นการสมโภชสิ่งที่เราได้ร่วม
กันสร้าง ถึงสร้งมงคล ให้เกิดแก่ตัวเราและชาติของเราในหนึ่ง

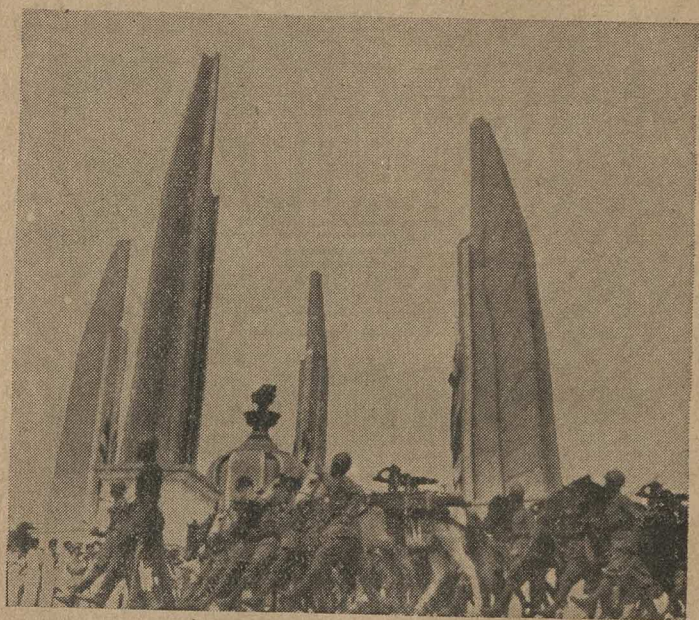
เราจำเป็นต้องรวมกันทดลองไว้ ให้เป็นของใหม่เสมอ ^{๕๕๔} ทั้งนี้เพื่อเรา
 จะได้ ไม่มีสิ่งดั่งงามที่เราได้ร่วมกันดื่บสร้างขึ้นไว้ ^{๕๕๕} และเพื่อ
 ให้สิ่งดั่งงาม เหล่านั้นแผ่ขยายออกไปกว้างขวาง ด้งหัวใจในภาค
 พื้นแผ่นดินไทยของเรานี้

^{๕๕๖}พี่น้องทั้งหลาย ^{๕๕๗}เมื่อเข้าชนชาติของเราได้ทำพิธี เบ็ด

อนุสสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็นอนุสรณ์แห่งการปกครองประชา
 ธิปไตยที่เราได้มาโดยไม่เสียเลือดเนื้อ ^{๕๕๘} ทั้งได้อำนวยผลประ
 สัตติประโยชน์ปราศความเจริญก้าวหน้าแก่ชาติตมมาก ^{๕๕๙} ฉะนั้นอนุสสาวรีย์
 นี้จะต้องเป็นองค์พะยานตรงตรงร่ามันไว้สืบไปว่าเราจะไม่มีวัน
 ขอเทพยเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ ^{๕๖๐} จงคุ้มครองหัวใจพี่น้อง ชาวไทยที่รักของ
 ข้าพเจ้ามาร่วมกันที่อนุสสาวรีย์นี้ ^{๕๖๑} เพื่อเป็นอาณัติอันแสดง
 ว่า เราจะร่วมรักสามัคคีกันดุงพี่น้องร่วมลายโลหิต ^{๕๖๒} เราจะ
 เห็นอกเห็นใจกันและพึ่งพาอาศัยกันแล กัน ตลอดไปโดยกาลอัน
 ไม่สามารถจะคณนานับได้

นายกรัฐมนตรีกระทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์ "ประชาธิปไตย" ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

ขบวนทหารสวนสนาม ณ อนุสาวรีย์ “ประชาธิปไตย”
ในงานฉลองวันชาติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

ข้าพเจ้า ไท่กล้าไว้ ในคำปราศรัยคราวอภิถันคดีสมัยแห่ง
วันท้าย คค ๒๕๔๒ ว่า การปกครองในระบอบนี้เป็นการปก
ครอง ที่อาศัยคนมากช่วยกันทำงาน ให้ล่วงไปโดยเร็วพลัน ทั้ง
เวลาชนิดที่เรียกว่า “หน้าวัง” เพราะฉะนั้น ในขั้นหนึ่งๆ ล่วง
ไป เราจึงต้องพยายามทำให้เห็นผลว่าถึงได้เป็นสิ่งที่ก้าวหน้า
เกิดใหม่ขึ้นมา สำหรับพวกเรา ได้เห็นผลอันน่าพึงใจแล้วคือ
นอกจาก อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแล้ว ในวันชาติวันนั้น เรา ได้ทำการเปิดและ
ฉลองถึงที่เกิด ขึ้น มา ใหม่และเป็น สมบัติใหม่ ของประเทศชาติ
นี้ เป็นผลผลิตที่ ก่อเกิด ขึ้น จากระบอบ การ ปกครอง นี้ ดังที่
ข้าพเจ้าจะขอชี้แจงรายการดังต่อไปนี้ให้พี่น้องทั้งหลายทราบ เพียง
เท่าที่ ได้รับรายการจากเจ้าหน้าที่ คือ

๑. ได้เปิดถนนและ ทางหลวงใหม่ รวม ๑๔ สาย
และสายยาวที่สุด คือ ถนนประชาธิปไตย จากกรุงเทพฯ ถึง
ลพบุรี

๒. ได้เปิดสะพานใหม่ รวม ๓๒ สะพาน ทั้งนี้ ไม่

นับสะพานท่าสำหรับ ถนนสายใหญ่ ๆ) ซึ่งยังมีอีกเป็นจำนวนมาก

๓. ได้เปิดโรงเรียนเป็น ที่ศึกษา ของ ลูกหลาน ของเรา

รวม ๖๖ โรงเรียน

๔. ได้เปิดที่ทำการใหม่ทั้งของรัฐบาลและเทศบาล รวม

๒๑ แห่ง

๕. ได้เปิดโรงงานอุตสาหกรรม รวม ๑๐ แห่ง

๖. ได้เปิดธนาคารและ บริษัทใหม่ซึ่งเป็น ของไทยแท้

รวม ๓ แห่ง

๗. ได้เปิดสนามบินพาณิชย์ รวม ๓ แห่ง

๘. ได้เปิดบ่อน้ำสาธารณะ รวม ๗๔ แห่ง

๙. ได้เปิดสุขศาลาใหม่ รวม ๔๒ แห่ง

๑๐. ได้เปิดสถานพยาบาลใหม่ รวม ๙ แห่ง

๑๑. ได้เปิดลายการบินใหม่ รวม ๒ สาย

นอกจากนี้ยัง ได้ เปิดทำนบ สถานจ่ายน้ำบาดาล ล้วน

ตัวอย่างและร้านสหกรณ์ ขึ้นเป็นอันมาก รวม ทั้งจัดตั้ง และ

เขตราชพิพิธภัณฑ์ เขตสถานที่เปลี่ยนอากาศชายทะเล ทำพิธี
ฝังรากสร้างกระทรวง ยุติธรรม และ โรงเรียน ชาติ สงเคราะห์
อีกด้วย

การที่ชาติของเราได้ มีทรัพย์สินสมบัติเพิ่มพูน โดย อเนก ถึง
เพียงนี้ ย่อมเป็นเครื่องแสดงชัดว่า ข้าราชการกับประชาชน
ได้ร่วมมือกันทำงาน เข้มแข็งยิ่งนัก การ งาน จึงก้าวหน้า ไป
ได้เช่นนี้ภายในระยะเวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถค้น
พบในประวัติการของไทยแต่กาลก่อน จึงเป็นการสอดคล้อง
ต้องกันกับทักกล่าวมาข้างต้นว่า วันนี้ เป็นวันชาติ เป็นวันสุข
ล้าราญของพี่น้องทั้งปวง เป็นนิมิตตกนตที่ชัดว่า เราจะได้
รับความสุขล้าราญทั้งเวลานี้และสืบไปในวันข้างหน้า ฉะนั้น
ข้าพเจ้า จึงใคร่ ขอให้ พี่น้อง ทุกคนจง ชม งาน อัน สำเร็จ เป็น
ทรัพย์สินของชาติของท่าน นับแต่อนุสดาวรีย์ ถนน สะพาน
โรงเรียน โรงพยาบาล สุขศาลา ฯลฯ ซึ่งเปิดทั่วไปแล้ว ทุก
แห่งทุกจังหวัด และขอจงใช้สิ่งที่เราสร้างและฉลองนี้ให้เป็น

ประโยชน์แก่ตัวท่านและชีวิตของท่าน ทั้งขอ วิจารณ์ ให้ พินิจ
 ทั้งมวลจงพร้อมกันพิจารณากิจการของ ของเรา ณ ใต้ถาวร ขอ
 ให้ นักอง อยู่เสมอว่าของเหล่านี้ เป็นสมบัติ ของ ฟินอง ชาว ไทย
 ทั้งมวล

เมื่อวันนั้นวันดีริมมรดกดังกล่าวมาแล้ว ก็เป็นการ สม
 ควรที่ข้าพเจ้าจะขอวิจารณ์ถึงการสร้างชาติที่ ได้เคยกล่าวมาแล้ว
 โดยพิสดารเมื่อวันอภิรักษ์ชาติสมัย ท้ายศก ๒๔๘๒ อีกการ ๑
 เป็นการขอแรง ขอความร่วมมือ จากท่านเพื่อความปลอดภัย ของ
 ชาติร่วมกันด้วยประการ ทั้งปวง

ย่อมทราบกันมามากแล้วว่าชาติ ไทยนั้น ก่อเกิด ขึ้น จาก พ
 นองชาวไทยทุกคนร่วมกัน ตั้งภูมิลำเนาและประกอบกิจการอาชีพ
 เป็นครอบครัว หลายครอบครัวร่วมกันก็ เป็น หมู่บ้าน หลายหมู่
 บ้านร่วมกันเข้าเป็นตำบล หลายตำบลรวมกันเป็นอำเภอ และ
 เป็นจังหวัด ทั้ง ๗๐ จังหวัดรวมกันเป็นชาติ มีรัฐบาล
 ปกครองบริหารงาน การเป็นเช่นนี้ ชาติจึงเกี่ยวกับตัวเราเอง

อย่างแยกไม่ออก เพราะชาติก็คือตัวเราด้วยกัน และ ตัว
เราทั้ง ๑๔ ล้านคน ก็คือ ชาติไทย การสร้างชาติ ก็คือ การ
สร้างตัวของคนทุกคนในบรรดา ประชากรของชาติให้ดี ถ้า
เราทุกคนมีร่างกายแข็งแรง มีวัฒนธรรมดี มีศีลธรรมงาม
และมีอารยธรรมดี — คืออย่างไทย ซึ่งไม่มีใครจะดี กว่าอยู่แล้ว
ประกอบอาชีพให้รุ่มรวยดังนี้ ชาติไทยก็จะดีตามไปด้วยโดย
ไม่ต้องสงสัยเลย ชาติและประเทศก็จะเป็นขี้กแผ่นดินแน่นหนา
จะท่ามาค้าขึ้น ไม่มีชาติอื่นจะมาข่มเหงโดยไร้ศีลธรรม อย่าง
ที่ขี้ยา ตาหวดของเราได้ประสบมาแล้ว

นอกจากนั้น งานสร้างชาตินั้น เป็นงานใหญ่ — ใหญ่
ยิ่งสิ่งใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะเป็นแม่บทของการครองชีพแห่งประ
ชากรในล้นนวม ฉะนั้น จึงจำเป็นยิ่งที่จะต้อง ได้มีการร่วมมือ
กันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างรัฐบาลกับราษฎร ได้แก่พี่น้องชาว
ไทยทุก ๆ คน ยิ่งเวลานี้มันเป็นเวลาที่โลกกำลังตกอยู่ในภาวะ
คับขันอย่างยวดยิ่งด้วยแล้ว ถ้าไทยไม่ช่วยกัน ก็จะถึงหน้าตา

ไหลในขนาดค ไม่ใช้ไหลเลย

ฉะนั้น เพื่อให้งานสร้างชาติสำเร็จผล จำจะต้องแยก
กันทำเป็น ๒ ทาง คือ ด้านประชาชน ทาง ๑ กับด้านรัฐบาล
และข้าราชการ อีกทาง ๑ ดังจะจำแนก เป็นกรณีๆ ไป ดังนี้

๑. ทางด้านประชาชน ประชาชน อัน เป็น พลเมือง
ของชาตินั้น จำจะต้องปฏิบัติความเป็นอยู่ให้ชอบด้วยหน้าที่ ของ
ตนแต่ละคน เช่น ใครมีร่างกาย อ่อนแอ ต้องบำรุง กำลัง
ให้แข็งแรงขึ้น ใครเลือก โทรม ในอนามย์ ถึงเจ็บ ไข้ต้อง รีบ
รักษา ใครสมบุรณ์ ในพลานามัยแล้วต้องบำรุงตัวไว้ อย่าให้
โรคพยาธิมาเบียดเบียน ทุกๆ คนต้องให้มัววัฒนธรรมและศีล
ธรรมประจําใจจึงจะ ได้ชื่อว่าถึงพร้อมแล้วซึ่ง อารยธรรม ทุก
คนต้องคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ไม่บังคับควรทำสิ่ง
ที่เป็นภัยแก่ตนและคนอื่น สิ่งใดเป็นของ ของส่วนรวมและเป็น
สาธารณวัตถุ จำต้องช่วยกันรักษาไว้ ไม่ทำลายเสีย สิ่ง
ใดเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ต้องไม่พยายาม ทำลาย ฯลฯ

ย. ๕ จึงจะเรียกว่ามีวัฒนธรรมดีมบูรณ์ นอกจากนั้นประชา
 ราชรัฐยังมีความจำเป็นต้องหาอาชีพประจำตัว จะเร็วอน เป็น
 คนจนนอนหมอนหมิ่น อยู่เรื่อยๆ ไปหาได้ ไม่ กัดกรรมกต
 หัตถกรรมกต อุตสาหกรรมกต พาณิชยกรรมกต หรือการ
 ทำงานรัฐบาลกต เหล่านี้ต้องเร่งมือเอาเป็นการครองชีพ ของ
 คนเสียโดยเร็ว อย่ารอช้า เพราะคนต่างชาติจะมายึดเอาไป
 หมด เราไทยจะนอนกลางดินกินกลางทรายรอวันตาย ต้อง
 รีบหยิบรับช่วย เอาไว้

สิ่งที่เขาอยากเน้น ให้มากก็คือ รัฐบาลมีความมุ่ง
 หมายอันแรงกล้า ที่จะให้ พันธองชาว ไทยแยกย้ายกันไปจับ ที่ห้ก
 ว่างตามพงทำประโยชน์ทางหาทรัพย์ ในดิน สิ้น ในน้ำ เรา
 ทราบกันแล้วว่าแผ่นดินไทยของเราเป็นที่ยุคม และยังมีกร้าง
 ว่างเปล่าอยู่มากหลาย รัฐบาลพร้อมที่จะให้กรรมสิทธิ์แก่ราษฎร
 ที่ปฏิบัติถูกต้อง ตามกฎหมายเกี่ยวแก่ที่ดิน และ ช่วยเหลือ
 ต้าพันธองชาว ไทยพากันแยกย้าย ไปหาที่ท่ามาหากิน ทั้งภูมิ

ล้าเนาทำที่รกร้างว่างเปล่าให้เป็นที่มีประโยชน์ ชาตไทยก็
 จะได้ขยายตัว ความมั่นคงใหญ่หลวงของชาติก็จะบังเกิดมี
 และเพิ่มพูนยิ่งขึ้น ในเรื่องรัฐธรรมนูญ ได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะ ๑
 ทำการพิจารณาหาทางที่จะให้ราษฎรได้รับความสะดวก ในการ
 มีที่ทำกินและขยายตัวออกไป เมื่อกรรมการคณะนี้ทำงาน
 สำเร็จและเสนอวิธีการอย่างใด อย่าง ๑ ขึ้นมา รัฐบาล ก็
 ได้พิจารณาโดยรอบคอบ แล้วเริ่ม ปฏิบัติการ เพื่อ ประโยชน์ต่อ
 ราษฎรทันที ข้าพเจ้าหวังว่าพี่น้องทั้งหลายจะยินดียอมรับและ
 ดำเนินตามวิธีการของรัฐบาล ในวันที่ ๑ ข้างหน้าเราจะ ได้เห็น
 แผ่นดินไทยของเรามีล้นนกร้างว่างเปล่าน้อยลงไปกลายเป็นที่
 ให้ความสมบูรณ์ พูนทรัพย์ พี่น้องชาวไทยทั้งหลายต่าง จะมี
 ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ ของตน ๆ สำหรับ ประกอบ การ หา เลี้ยงชีพ
 ตลอดชีวิตและเป็นมรดกตกทอด ไปถึงบุตรหลาน เมื่อพี่น้อง
 ชาวไทย ได้มีหลักฐานมั่นคงเช่นนี้ ก็นับเป็นความมั่นคงของ
 ประเทศชาติ และสมความต้องการของข้าพเจ้าอย่างดีที่สุด

๒. ทางค่านรฐูปาลและข้าราชการ ทางค่านนมหน้า

รับภาระในการสร้างชาติอยู่เต็มที่แล้ว โดยเป็นผู้หาทางให้
 ประชาชน ช่วยเหลือประชาชนเต็มที่ ดังที่ ได้ทำอยู่ทุก
 วนแล้ว ถ้าพี่น้องทั้งหลาย ได้มี ไม่ควรจัดช่วยออกแล้ว การ
 ก่อสร้างชาติหวังเป็นอย่างมากกว่า จะสำเร็จเร็วขึ้น เป็นต้นว่า
 ถ้าเป็นงานเล็กน้อย เพื่อสร้างความสุขสำราญให้แก่ท่านภจย ใน
 หมู่บ้านเอง ก็อยากขอให้ท่านผู้ใหญ่บ้านร่วมแรงร่วมใจกับพี่
 น้องของท่าน ภายในหมู่บ้านนั้นจัดทำขึ้น เช่นถนน ทางเกวียน
 บ่อน้ำ ซึ่งสำหรับใช้สอยภายในหมู่บ้านนั้นเอง ถ้าเป็นงาน
 ใหญ่ ไปถึงหลายตำบล ก็ขอให้ ท่านเป็นหัวแรง ถ้าหลาย
 ตำบลก็ให้นายอำเภอช่วยเป็นหัวแรง ถ้าหลายอำเภอก็ช่วยกัน
 ทวทั้งจังหวัด โดยข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นประธาน งาน
 เหล่านี้ทำตามทรฐูปาลวางไว้ ให้ ไกลที่สุด หรือเลยนแบบที่
 ฐูปาลทำอยู่ ถ้าพร้อมเพรียงกันดังวาน ไม่เข้าบ้านเมือง
 ของเราจะเป็นเมืองด้วยงามยิ่งกว่าแห่งใดเป็นแน่

ยันการปฏิบัติงานเพื่อสร้างชาติดังกล่าวนั้น ข้าพเจ้า
 มีความยินดีที่จะกล่าวว่า เราทำได้สำเร็จผลเป็นอย่างดีทั้ง
 ทางรัฐและราษฎรอยู่แล้ว ทุก ๆ คนกำลังคิดดำริการอยู่ก็มี
 ทำไปแล้วก็มี กำลังขยายออกไปก็มี ทั้งนี้เพราะความรักกัน
 อย่างพี่น้อง และตั้งใจต่อชาติด้วยกันทุกฝ่าย ข้าพเจ้า
 ได้ไปตรวจราชการทั้งในภาคเหนือและภาคใต้ของราชอาณาจักร
 มาแล้วเมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้พบเห็นสิ่งเหล่านี้ด้วยตาตนเอง จึง
 เป็นที่ภูมิใจและเบาใจว่า ทั้งข้าราชการและราษฎรในภูมิภาค
 ต่างเข้าใจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในการสร้างชาติแล้ว เป็นอย่างดี
 ซึ่งข้าพเจ้าต้องขอประกาศความขอมใจทั่วกันไว้ ในที่นี้ด้วยและ
 ขอแรงให้ช่วยกันต่อไป อย่าให้มีอุปสรรคเล็ดลอดมาเลย
 เป็นอันขาด

การสร้างเหล่านี้ขั้นตอนอยู่ที่หมั่นนึกหมั่นคิด กล่าวคือ ถ้า
 ท่านใช้ความคิดสติปัญญาของท่านโดยสุขุมรอบคอบแล้ว ย่อม
 เป็นผลสำเร็จด้วยดีเสมอ เมื่อท่านยังต้องก้าวตัวอย่างเพื่อเป็น

ทางทำให้เกิดความคิด ท่านดูคนอื่นเขาได้เสมอ เพราะมี
ทำอยู่แล้วในประเทศไทยเราทั้งนั้น ตั้งแต่งานเบ็ดเตล็ดขาย
ของเล็กน้อย ถึงงานใหญ่ ๆ ทุนนี้ล้วน ความมานะอันเป็น
องค์คุณสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จผล ความมานะนี้เป็น
คุณธรรมสำคัญยิ่ง สิ่งใดที่ท่านมานะก่อกำเนิดทำมุ่งให้สำเร็จ
จงได้ สิ่งนั้นก็ย่อมสำเร็จอย่างไม่พึงสงสัย ความมานะ
อดทนนั้นคือตัวเงินอันจะเป็นทุนรองรับของท่าน ของงตุตัว
อย่างพวกจีนเป็นต้น เขาใช้ ความมานะ และ ใช้ร่างกายเป็น
ทุนโดย ไม่ พึ่งเงิน แต่ตั้งต้น และ เขามั่ง มีกว่าเรามากมาย
กว่ากองถมไป

ในเรื่องเงินทุนนั้น ได้มีเสียงปรารภกันมากกว่า ราษฎร
ของเรายังขาดอยู่มาก และว่าอยากจะทำการอาชีพหลายอย่าง
แต่ขัดสนอยู่ด้วย ไม่มีทุนจะทำ ควรรัฐบาลจะได้ ช่วย ใน
ข้อนี้ข้าพเจ้าใคร่ขออธิบายว่า รัฐบาลตั้งใจจะช่วยเหลือ เจือ
งานให้ทุน แก่ราษฎร บ้าง ตาม ควร ที่จะทำได้และก็ช่วยไปมาก

รายแล้ว แต่ก็คงให้ทั่วถึงโดยเร็ว นั้นคงทำไปไม่ได้ เพราะ
 รัฐบาลไม่มีเงินอะไร นอกจากได้มาจากราษฎรในทาง เก็บ
 ภาษีอากรเป็นปี ๆ เท่านั้นเอง ได้มาบ้างก็ใช้บำรุงประเทศ
 ชาติหมด ไปยืมหนึ่ง จะได้ทางอื่นบ้างก็ไม่มากนักพอที่จะแจก
 จ่ายก็เป็นทุนทั่วไปได้ การที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลจะสร้างงานใดๆ
 ให้สำเร็จขึ้น จำเป็นต้องทำเป็นขั้นเป็นตอน ต้องมีระยะคิด
 ระยะเริ่มงาน ระยะขยายงาน ^๖ถึงขั้นเป็นต้น จะทำรวดเร็วทำ
 ได้ ไม่ เช่น จะสร้าง บ่อน้ำให้ ทั่วทุกตำบลไปคราวเดียวกัน
 ไม่สามารถทำได้เพราะเงินไม่มีพอ คนทำก็ไม่มี พอสั้น
 เดียวกัน จึงต้องทำเป็นงวดๆ ไปจนกว่าจะทั่วถึง แต่
 ก็ทำได้เร็ว หรืออุปมาเท่ากับการทำงาน ใครจะทำการ ปลูก
 กำเก็บเกี่ยว นวด และขายกันในวันเดียวให้เสร็จสิ้นย่อมไม่ได้
 ฉะนั้น งานใด ๆ ก็กรรมิตร ไม่ได้เสร็จในวันเดียวฉนั้น ยิ่ง
 งานของรัฐบาลด้วยแล้วจะทำให้สำเร็จผลในเพลาดียวถึงมือทั่ว
 กัน ๑๔ ล้านคนไม่ได้เลย

ในขณะนั้นเขารบกันทั่วไป เราจะตั้งพยายามช่วยกัน
 ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เพราะอย่างไรเสีย บรรดามหาอำนาจ
 ของโลกที่กำลังปรากฏในยามนี้จะต้องกระทบกระเทือนมาถึงประ
 เทศไทยอย่างไม่ต้องสงสัย เห็นว่ามีทางแก้ไขได้อยู่ใน๒ทาง
 คือ ประชากรชาวยุโรปช่วยกันก่อให้เกิดซึ่งผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ภายใน
 ประเทศ และช่วยกันใช้ของไทยเราเองตามรัฐธรรมนูญได้ ประ
 กาศเป็นแนวปฏิบัติไว้แล้ว ส่วนรัฐก็จะช่วยทุกทางเต็มกำลัง
 ข้าพเจ้าได้พูดถึงเรื่องการสร้างชาติตลอดมาโดยปริยาย
 แล้ว ต่อไปนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอโอกาสพูดถึงการรักษาชาติ คือ
 การบ่งกันชาติของกันถึงที่เราได้ก่อสร้างขึ้นนี้ มิให้เป็น อันตร
 ธานภัยอันตรายหรือ ตกไปอยู่ในมือของผู้อื่น การบ่งกันชาตินั้น
 ทางรัฐบาล ฉะเพาะอย่างยิ่ง กระทรวงกลาโหม ได้ดำเนินการ คู้
 กับกบฏสร้างชาติตลอดมา จนบัดนี้ กองทัพ อัน เข้มแข็ง ของ
 เรามันหวังที่จะทำหน้าที่อันนี้ได้ตามฐานะของเรา ที่จะบดเบ้า
 ความล้มเหลวไปได้ไม่มากนักน้อย ยิ่งพวกเราร่วมใจสามัคคี

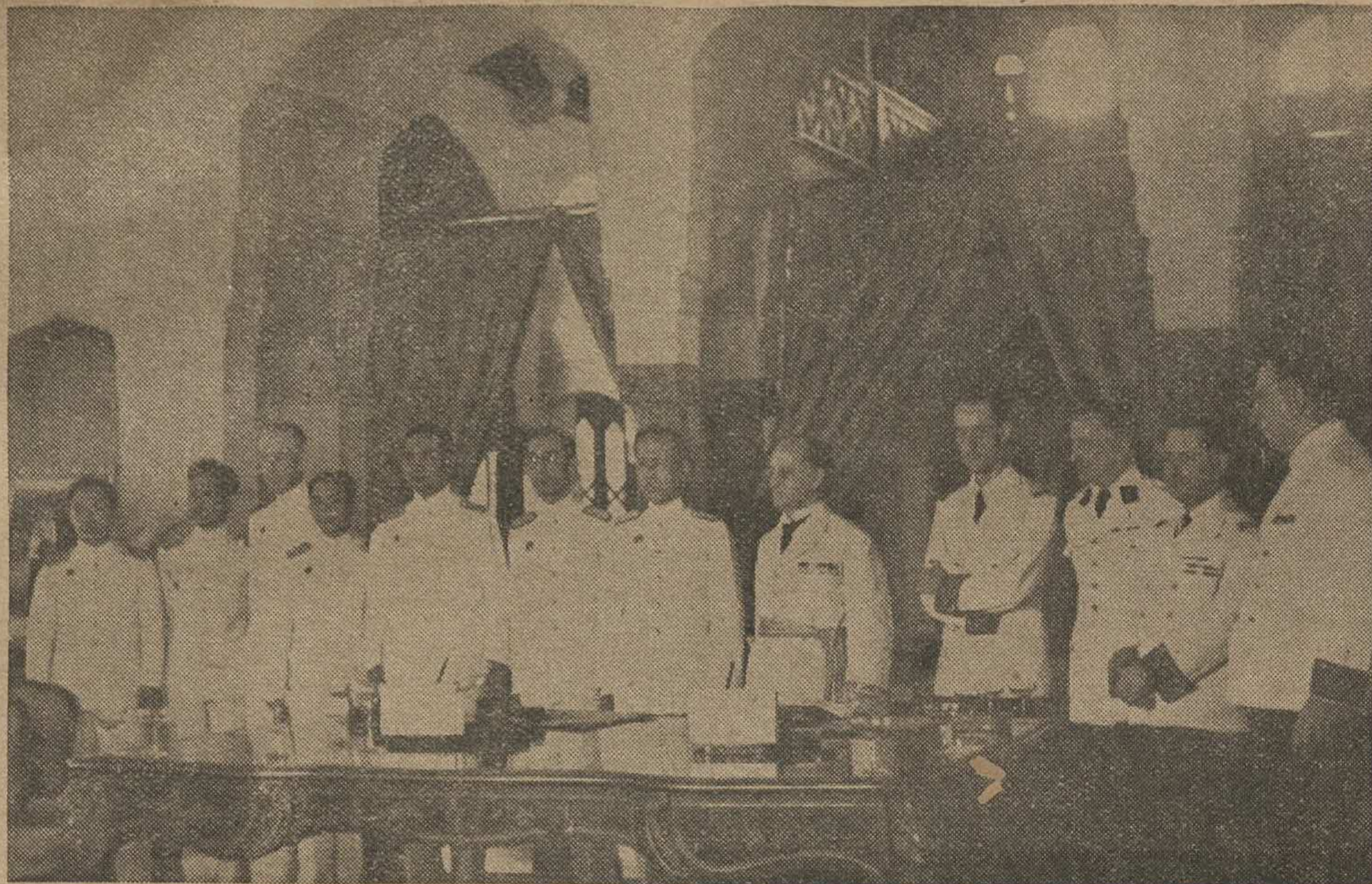
กลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้วยแล้ว ถึงจะมีศัตรูมารุกราน เราก็คงต่อสู้ป้องกันชาติไว้ ได้อย่างไม่น่าวิตกอย่างใด ทั้งนี้^{๒๕} เพราะรัฐบาล ได้เตรียมการล่วงหน้าระดมอาวุธยุทโธปกรณ์ไว้มาก พอแก่สถานการณ์ฉุกเฉินแล้วทุกสถาน

นอกจากนั้น ด้วย คุณงามความดีของไทยที่ได้แสดง ให้โลกเห็นความมีอัธยาศัยไมตรี รู้จักผ่อนผันผ่อนยาว ทั้งไม่เคยรังแกใคร ตลอดมาในประวัติศาสตร์ ทำให้ประเทศมหาอำนาจ ๒ ประเทศ คือ อังกฤษฝรั่งเศสผู้ เป็นเพื่อนบ้านที่ดียิ่งของเรา ตกตงพร้อมใจกันทำสัญญาไม่รุกรานกับประเทศไทย และประเทศ มหาอำนาจ ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นมหามิตร ของไทย ในทวีปเอเชีย นี้ ก็ได้แสดง ไมตรี จิตต์ สนิท สนม ทำสัญญาจำเวญสัมพันธ์ ไมตรี และการเคารพ ต่อ บุรณภาพแห่งอาณา เขตต์ของกันและกันกับประเทศไทยเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้แทนประเทศต่าง ได้ลงนามกันเสร็จสิ้น ไปเมื่อวันที่ ๑๒ เดือนนี้ ตามที่ได้ ประกาศให้ทราบทั่วกันแล้ว ทั้งนี้^{๒๕} นอก จาก จะเป็น การอุ้นใจแก่ พิ

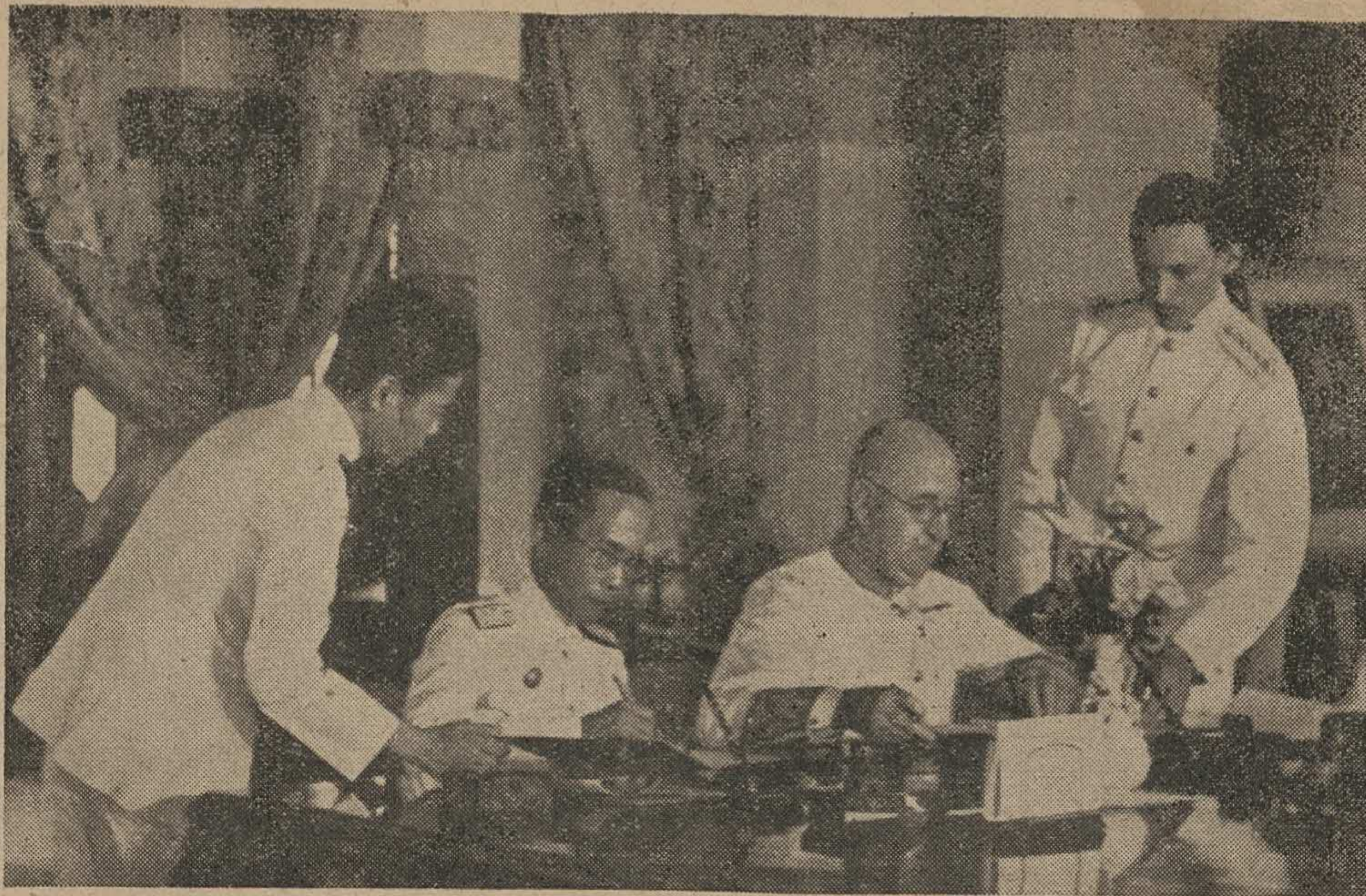
นื่องชาวไทยในสถานศึกษาชั้นจะสถาพร บังคับแล้ว ยิ่งนับ เย็น
 เกียรติศักดิ์ อันแท้จริงล้วน หนึ่งในของประเทศชาติที่พ้องทั้งหลาย
 ช่วยกันสร้างขึ้น การดงนามใน สัญญาแก่ประเทศทั้ง ๓ คือ
 ญี่ปุ่น อังกฤษ ฝรั่งเศส ย่อมเป็นการแสดงชัดว่า ความ
 มั่นคงแข็งแรงของประเทศไทยเป็นจุดสำคัญของการรักษาดาน
 ติภาพในบรรพตคั้นเหมือนกัน ทั้งจะปลุกฝัง มิตรภาพอันสนิท
 ซึ่งจะเป็นทางให้ ได้มีการปรึกษาหารือในสิ่งที่จะเป็น ประโยชน์
 เป็นความยุติธรรม และเป็นความ เจริญรุ่งเรืองของบรรพตค
 ในภาคนี้ แม้ประเทศ ทัมิ ได้มีสัญญาตั้งว่านี้ ไทยเรา ก็
 ได้รักษาความไมตรีที่อยู่เสมอ นอกจากในทางผูกไมตรี ดีแก่
 นานาชาติแล้ว ชาติไทยเรายัง ได้ รับความเชื่อใ้ไปจากหลาย
 ประเทศได้ ใช้ภาษา ไทย กระจายเสียง ดัง ประจำ ออก ทั่วโลก
 เช่นสถานีเบอร์ลินของเยอรมัน สถานีโตเกียวของญี่ปุ่น สถานี
 ไช้่งอัน ของฝรั่งเศส และ สถานีป็นัง ของอังกฤษ และ
 ในวันที่ ๒๕ เดือนก้า ไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลง สถานีวิทยุที่

กรุงโรมก็จะ ได้เริ่มกระจายเสียง เป็นภาษาไทยเพิ่มขึ้นอีก ทั้ง
 นี้แสดงให้เห็นความรุ่งโรจน์ของภาษาไทยซึ่ง ไม่เคยมี แต่ สมัย
 ก่อนนั้นเลย ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอร้องให้ พณองค์หลายจงตั้งใจ
 ปฏิบัติตามสัญญาที่เรา ได้ลงนาม ไปแล้วนั้นอย่างเคร่งครัด ให้
 สมเกียรติยศเกียรติศักดิ์ที่เราเป็นชาติไทย สิ่งใด ๆ ที่เราเคย
 ชื่นชอบหมองใจมาแต่เดิม ก็ขอให้ ถือเสมือนความฝัน ซึ่งจะ
 ต้องนึกว่า สิ่งนั้น ๆ จะ ไม่มีวันกลับมาให้เรา ได้พบเห็นอีก ขอพ
 ็น้องที่รักจงนึกว่าเราได้เหยียบย่างเข้า สู่โลกใหม่ — เป็น โลกที่
 เจริญแล้ว — เป็นโลกที่บรรลุถึงสวรรค์อันจะมีแต่ ความ สบาย สุข
 ชั่วนี้บัดนี้

แต่เหตุการณ์จะเป็นอยู่อย่างใดก็ดี เช่นมีสัญญาไม่รุก
 รานปรากฏเป็นหลักฐานเอกสารอยู่ดังนี้ เราจะวางมือ หยุด
 งานบอingkันประเทศ ระวังการมีทหาร เลียนย่อมนไม่ได้ ทั้งนี้
 เพราะเราอยู่ในโลกมนุษย์ หาได้อยู่แต่เฉพาะบนแทลมหทอง
 เท่านั้นไม่ โลกมนุษย์พาเราหมุนไปได้ทุกวัน พระอาทิตย์

การลงนามในกติกาสัญญาไม่รุกรานกัน ระหว่างประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศส
ณ วังสวนกุหลาบ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๘๓

การลงนามในกติกาสัญญาไม่รุกรานกัน ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ
ณ วังสวนกุหลาบ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๘๓

พระจันทร์ ยังเปลี่ยนแปลงวัตรมิให้แรงอ่อนลงหรือ ลับแสง
 ย้ายที่ไปได้ตามที่เราแลเห็นอยู่ตงนี้ฉันใด โลกก็ย่อมรู้จักมี
 การแปรเปลี่ยนไม่ยืนยงคงที่ตลอดไปฉันนั้น จริงอยู่ การ
 ลงนามในสัญญาจำเวญสัมพันธไมตรีและไม่รุกรานกับประเทศ
 มหามิตร ย่อมทำความอุ่นใจไปได้ส่วนหนึ่ง แต่ความนั้น
 ย่อมแปรผันของโลกในปรตยบันตม์ยเป็นไปโดยรวดเร็ว จนทุก
 ชาติจะตั้งอยู่ในความประมาทไม่ได้เป็นอันขาด เป็น ความ
 จริงที่ว่ากองทัพทั้ง ๓ ของเราเวลานี้อยู่ในระดับที่เข้มแข็ง ตาม
 สถานะและขนาดของประเทศแล้ว แต่ความเข้มแข็งอันนี้เรา
 ยังต้องการอีกมาก เพื่อได้ขยายกำลังออกให้ ได้คู่เคียงหรือ
 ได้เปรียบชาติอื่น เราจะต้องบำรุงการทหารให้แน่นหนามั่นคง
 ขึ้นต่อไปตามระยะเวลา ข้าพเจ้าขอขอบคุณพี่น้องชาวไทย
 ที่ได้แลเห็นความสำคัญของการทหาร ข้าพเจ้าขอขอบใจเพื่อน
 ข้าราชการ ที่ได้ สละ ทรัพย์ บำรุง กองทัพ ของชาติ ทุก ๆ เดือน
 ข้าพเจ้าขอขอบใจพ่อค้า คหบดี และประชาชนที่ได้บริจาคทรัพย์

บ้าง ละแวงงาน บ้างตาม ขวานา นูรูป บ้างง การ ทหารของชาติ
 ตลอดมา ไม่ขาดระยะ ขอได้ โปรดดำเนินการเช่นนี้ต่อไป ได้ยิ่ง
 ขึ้น เพื่อให้กองทัพไทย ได้มีกำลังสมรรถภาพอันยิ่งใหญ่ พอ
 จะรับรองเหตุการณ์ของโลกที่จะมาในวันข้างหน้าสืบไป และ
 ควรที่พนองทั้งมวลจะได้ใจไว้ ให้ทั่วกันว่า ในวันข้างหน้า
 ใคร ไม่มีกำลังพอแล้ว จะอยู่ เป็นชาติเอกราชในโลกนี้ไม่ได้
 ใคร ไม่มีอำนาจก็ต้องตกอยู่ใต้อำนาจเขา เป็นข้าเขา ให้เขา
 ปกครอง หรือ อย่างน้อยก็ไม่ได้รับความยุติธรรม ดังที่
 เห็น เป็นตัวอย่างอยู่เลมอ ๆ เรา — ไทย — เรา ก็ เคย ชิม รัด
 ชื่นชม เหล่านมา ไม่น้อยแล้ว ตามที่ทุกท่านทราบอยู่ทั่วกัน

นอกจากการทหารแล้ว การตำรวจก็เข้า เป็นของสำคัญ
 ของประเทศชาติ โดยที่การรักษาความสงบภายในเช่นปราบ
 โจรผู้ร้ายปราบผู้กระทำความผิดพระราชกำหนดกฎหมายใด ๆ นั้น เป็น
 ของจำเป็นของแต่ละประเทศ พี่น้องชาวไทยจะต้องเห็นความ
 จำเป็นในการที่เรา จะต้องบำรุง การ ตำรวจของเราให้แข็งแรง

มันคงคู่เคียงไปกับกาบทหารด้วยในเวลาเดียวกัน จริงอยู่การ
 ดำรงของเราในระบอบนี้ เจริญ ขึ้นกว่าสมัยก่อน ๆ เหลือหลาย
 แต่ถึงกระนั้น ถ้าเทียบตามส่วนสัมพันธ์ของ จำนวนประชากร
 แล้ว ก็ยังนับว่าไม่เพียงพอ เว้นไว้แต่วัฒนธรรมและศีลธรรม
 จะเจริญเด่นหน้าในประชาคม ไปไกล สมความมุ่งหมายของ
 ประเทศชาติแล้ว

เพื่อที่จะรักษา เอกราช ของเราให้ มัน คงยั่งยืนตลอด ไป
 ชั่วฟ้าดิน เราจะต้องช่วยเหลือตำรงของเรารักษาความสงบ
 ภายในไว้ ให้มั่นคง เพราะศึกภายในนั้นสำคัญกว่าภายนอก
 หลายเท่า และบางทีข้าศึกภายนอกก็อาศัยศัตรูภายในเป็น
 อุปกรณ์เครื่องเกือกุศลให้เกิดความล้มเร็จด้วย ในระยะนี้ได้
 ปรากฏ การวางได้ คักไว้ ภายใน ของแต่ละ ประเทศ หนาหูขึ้น
 การจารกรรมกำลังดำเนินอย่างเข้มแข็ง พวกเหล่านี้จัดเป็น
 หนอนม่อนได้ พวกนี้จะทำการยุแหย่ให้คนภายในประเทศแตก
 วิวาทกันเอง และยุยงปลุกเร้าพลเมืองของชาตินั้นให้หลงผิด

รัฐบาล ได้ออกคำชี้แจงใน เรื่องจารกรรมภายใน ประเทศ ไว้แล้ว
 ฉะนั้น ขอพี่น้องชาวไทยจงร่วมมือ ช่วยกัน กำจัดบุคคลเลวร้าย
 ของบ้านเมืองพวกนี้ ไปเสียให้ ลิ่นเชิง เพื่อรักษาความปลอดภัย
 ภัยของชาติไว้ โดยพยายามแจ้งการต่าง ๆ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ
 ทราบโดยเร็ว

เหตุการณ์ ที่เกิด ขึ้นเพราะเนื่องจากการ ดังครวมนิยมยุโรป
 ผันแปร ไปอย่างรวดเร็ว และได้ มีข่าวเกี่ยวแก่อินโดจีนของ
 ฝรั่งเศส คือ ญวน ลาว เขมร และไทยฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง
 ซึ่งเป็นประเทศติดต่อกับ ดินแดนของไทย เรา็นอาจต้องเผชิญกับ
 การศึกด้วย ทั้งทำให้พี่น้องทั้งหลายเอาใจใส่แต่ดินแดน
 เหล่านี้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น เพราะอยู่ประตูบ้านของเรา ในเรื่องนี้
 ขอแสดงความขบถต่อท่านเป็น อย่างมากที่ได้ช่วยรัฐบาลในภาระ
 กิจต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงใดๆ ใน
 ด้านนี้ขออย่าได้ ใจร้อนเกินไป รัฐบาลได้ พิจารณายู่อย่าง
 ใกล้ชิดแล้ว ทั้งในเวลาลงนามสัญญาไม่รุกรานควาันทาง

ฝ่ายฝรั่งเคลสิก ได้แสดงไมตรีจิตต์ ยอม ปรับปรุง เส้น เขตต์แดน
แม่น้ำโขงตามหลักยุติธรรมให้แก่ประเทศไทยเราด้วยแล้ว ซึ่ง
พี่น้องทั้งหลายควรระลึก ถึง ความดีของ เพื่อนบ้านเราทางด้านนี้
ให้มากกว่าคราวใด ๆ

พี่น้องที่รักทั้งหลาย บัดนี้ข้าพเจ้า ได้พูดมานานจนรู้สึกว่
ลมควรแก่เวลาแล้ว ฉะนั้นก่อนจะเห็นควรย้ำความไว้ ในบัดนี้ว่า
ท่าน ไม่ควรลืมว่าวันนี้เป็นวันชาติของไทย วันนี้เป็นวันดี เป็น
วันมิ่งมงคลและเป็นวันสวัสดิ์ของเราทั้งหลาย ซึ่งเราได้กระทำ
การเฉลิมฉลองสมโภช กันอย่าง มโหฬารทั่วราชอาณาจักรแห่ง
พื้นแผ่นดินไทย และในเวลาเดียวกัน เป็นการดำแดงสันติสุข
ของเราด้วยทั้ง ๆ ที่เสียดกำลัง ไหลนองแผ่นดิน ในภาคอื่นของ
โลก เราได้เปิดอนุสาวรีย์ เปิดถนนหนทางคมนาคม เท่ากับ
เชื่อมสะพานทองเข้าติดต่อกันและกันให้ เป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน
ได้หลายจังหวัดหลายตำบล ดาวรวัดฤดูแล่นล้ำเรื่อลง ได้เพราะ
เราทั้งมวลรักกัน ช่วยกัน สามัคคีกัน รวมมือร่วมแรงร่วมใจ

กันก่อสร้างขึ้น ฉะนั้นเราจึงจำต้องพร้อมใจกันรักชาติถึงเหล่าน
ไว้ ให้เป็นยงคงทนตราบนานวัน และพยายามกระทำงานให้
เป็นประโยชน์แก่ตัวเราและชาติที่รักของเราสืบไปอีก เราต้อง
รู้ลึกนักคิดอยู่เสมอว่า ดินทุกเม็ดเป็นของไทย เราต้องทำให้
เป็นประโยชน์แก่ตัวเรา แก่ชาติของเรา และรักษาไว้ ให้ถึง
อนุชนคนรุ่นหลัง แม้ถึงตัวจะตายก็ไม่ควรเสียตาย

พี่น้องทั้งหลาย วันนี้เป็นวันมหามงคลสมัยเท่ากับเราจะ
ได้เริ่มชีวิตใหม่ต่อไป ภายใต้การ ปกครอง อันเหมาะสม สมของ
ระบอบนี้ ข้าพเจ้าจึงขอให้ชาวไทยทุกคนผู้รักชาติจงร่วมกับ
ข้าพเจ้าประกาศให้เข้าใจว่าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เรา — ชาติ
ไทย — ได้เปลี่ยนตัวของเรา เปลี่ยนชีวิตจิตใจของเรามาจน
ได้ร่วมเรียงเคียงไหล่กับชาติอารยประเทศทั่วไป เราถึงอุดม
คติอันเป็นที่หมายของเราแล้ว เราได้เปลี่ยนมาเพียงพอที่จะ
ไม่ยอมให้ใครประนามว่า ไทยยังเป็นชาติป่าเถื่อนอีกต่อไป
เราจะต้องพร้อมกันขอใช้คำว่า “ไทยอารยธรรมในเอเชีย”

เราจะไม่พูดว่าเราต้องช่วยกันสร้างชาติให้ถึงอารยประเทศ
 ชาติหนึ่งชาตินอกคอกไป ทั้งนี้เพราะไทยเป็นอารยประเทศแล้ว
 ตั้งแต่วันนี้ - ตั้งแต่บัดนี้ เราต้องถือว่า ไม่มีชาติไทยที่คน
 เป็นอนาธิปไตย จริงอยู่สำหรับประเทศที่มีจำนวนประชากรมาก
 เช่นประเทศไทยนี้ - ย่อมมีกษัตริย์ด้วยกัน แต่ส่วนใหญ่ซึ่ง
 เราคือ เป็นอารยชนทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเราจึงต้องไม่ยอมให้
 ใครเรียกเราโดยส่วนรวมว่า อนาธิปไตยหรือชาติป่าเถื่อนอีก
 ต่อไป

ในโอกาสอันสำคัญยิ่งของชาติ ณ บัดนี้ ข้าพเจ้าขอให้
 ทุกท่านจงลงจิตต์ร่วมกับข้าพเจ้า ระลึก ถึงอนุสสาวรีย์ของเรา
 ซึ่งเป็นหลักชัยแห่งความรัก สามัคคี แห่งความ สติภาพของ
 ชาติ แล้วและเปล่งอุทานออกมาเป็นปฐมฤกษ์ทั่วทุกดวงใจว่า
ไทยเป็นอารยชาติ ไทยเป็น อารยประเทศ ไทยเป็น
อารยชนแล้ว เราจะร่วมมือกันสร้างตัวเรา - สร้างประเทศเรา
 - สร้างชาติ ของเราให้วัฒนาถาวรตามหลักไทยอารยธรรมใน

เอเซียนี้ตลอดไปชั่วฟ้าดินสลาย

ในที่สุดแห่งคำปราศรัยนี้ ข้าพเจ้าขออัญเชิญคุณพระไตร
 สรรนาม และมวลพรอันศักดิ์สิทธิ์ทวพณพภ จงดลบันดาลให้
 ประเทศไทยที่รักของเราผ่านพ้นอันตรายภัยพิบัติ เป็นอารยชาติ
 อันวัฒนาถาวรอยู่ในพื้นภูมิภาคนี้ และขอให้พี่น้องชาวไทย
 ทั้งมวล จงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ ไร้โรคพยาธิและอุบัติ
 วันตราย ถึงพร้อมด้วยกำลังกาย กำลังใจอันยิ่งด้วยอิทธิพล
 สมบูรณ์พูนผลตลอดไปทุกทีพาราตริกาล

สวัสดิ์

การกระจายเสียงเป็นภาษาไทย จากสถานีวิทยุคลื่นสั้นของกรุงโรม

เนื่องในงานฉลองวันชาติ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

เนื่องจากทางฝ่ายอิตาลี ได้ดำริให้มีการกระจายเสียง
เป็นภาษาไทย เป็นคราว ๆ จากสถานีวิทยุคลื่นสั้นของกรุงโรม
และขอให้ฝ่ายไทยเตรียม การกระจายเสียงในโอกาสสำคัญ ๆ
ของไทย เป็นต้นว่า ในงานฉลองรัฐธรรมนูญไทย ในงาน
วันชาติไทย ฯลฯ นั้น ฉะนั้น ในงานฉลองวันชาตินี้ ทาง
การจึงได้ตกลงกับรัฐบาลอิตาลี เพื่อให้อัครราชทูตไทย
ณกรุงโรมกล่าวสุนทรพจน์ เป็นการเปิดไมตรีทั้งสองประเทศ
เป็นภาษาไทย และ ต่อจาก นั้น ได้มี คำปราศรัย ของท่าน
นายกรัฐมนตรีเป็นภาษาไทย ซึ่งกระจายเสียงจากกรุงโรม

ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๓๐ น. (เวลา
 อิตาลี) (ราว ๑๙.๓๐ น. เวลากรุงเทพฯ) ดังปรากฏ
 ลำเนาต้นทรพจน์และคำปราศรัยต่อไป

สุนทรพจน์อัครราชทูต ณ กรุงโรมกล่าวกระจายเสียง
 จากประเทศอิตาลี ณ วันชาติ ๒๕๘๓

ในคฤมณกาลที่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ซึ่งเป็นวันชาติของ
 ไทยนี้ โดยความเชื่อเฟื่องของรัฐบาลอิตาลี ซึ่งจะได้เปิด
 โอกาสให้มีการกระจายเสียงเป็นภาษาไทยเป็นครั้งแรกต่อไป
 นี้ ข้าพเจ้าได้รับเกียรติยศอันสูงที่จะมาประเดิมการกระจาย
 เสียงและปราศรัยกับพี่น้องชาวไทย ทั้งในประเทศนี้และใน
 ประเทศไทย

วันชาติเป็นวันที่พี่น้องร่วมชาติ ไม่ว่าจะที่อยู่ภายในประเทศ
 หรือภายนอกประเทศร่วมกัน ตลอดโดย ประสานจิตใจ เป็นอัน
 หนึ่งอันเดียวกัน คำนึงถึงความเป็นปึกแผ่นของชาติและความ
 เจริญก้าวหน้าของชาติ เพื่อจะได้ ตั้งลัทธิอธิษฐานในอันจะ
 ช่วยกันรรโลง ประเทศชาติให้เจริญ ก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป

ฉะนั้น การที่กำหนดวันที่ ๒๕ มิถุนายน เป็นวันชาติของไทย จึงเป็นการสมควรตามแบบอย่างที่ได้ทำกัน ในต่างประเทศ คือ วันที่ ๒๕ มิถุนายน เป็นวันที่ได้เปลี่ยนระบอบในชีวิตของชาติ เป็นการปฏิวัติ ไม่เฉพาะแต่ในระเบียบการปกครอง แต่เป็นการปฏิวัติในทางจิตต์ใจที่จะให้คนไทย ทุกคนร่วมกันมีส่วนร่วม มีเสียงในการสร้างชาติให้วัฒนาถาวรุดหน้าต่อไป

ข้าราชการซึ่งมาประจำอยู่ในต่างประเทศและได้สังเกตเห็นความเจริญก้าวหน้าของประเทศที่ตนประจำอยู่ ดังที่ข้าพเจ้า แลเห็นความเจริญก้าวหน้าอันใหญ่หลวงแห่ง ประเทศอิตาลีภายใต้ความอำนาจของท่านมัสโลลินีเท่าที่วันนี้ ย่อมสนใจที่จะได้แลเห็นประเทศชาติที่รักของเรา เจริญก้าวหน้าไปรวดเร็วทุกกัน

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยในขณะนี้ ท่านทั้งหลายจะได้ทราบ จาก คำปราศรัย ของ ท่าน นายกรัฐมนตรี นายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม ซึ่งจะ ได้กระจายเสียงต่อไป ข้าพเจ้าจึงขอกล่าวแต่เพียงคำสองคำในแง่ซึ่งเกี่ยวกับ

หน้าที่ของข้าพเจ้าโดยฉะเพาะ คือการส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับ
ประเทศอิตาลี มิตรภาพระหว่างประเทศทั้งสองสนิทสนมยิ่งขึ้น
เป็นลำดับ ในการแก้สนธิสัญญา อิตาลีได้แสดงไมตรีจิตต์
รับรอง เอกราช อัน สมบูรณ์ของไทย ในการศาลและการ
ศุภการโดยเต็มใจ และในความสัมพันธทั่วไป อิตาลีก็
พยายามช่วยเหลือประเทศไทยในทุกทางที่จะพึงทำได้ เช่นช่วย
สร้างเรือรบ ช่วยให้ความสะดวกแก่นักเรียนซึ่งมาศึกษาใน
ประเทศนี้ และช่วยหาทางบำรุงการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง
เป็นต้น ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความขอบคุณและนิยมชมชื่นต่อ
รัฐบาลอิตาลี ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าสืบไปได้เต็มที่ ก็ด้วย
อาศัยความร่วมมือฉันท์ มิตร กับนานาประเทศและใน วันชาติซึ่ง
เป็นวันรื่นเริงของปวงชนชาวไทยนี้ ขออย่าได้ลืมว่า อิตาลี
เป็นมิตรประเทศของไทย ซึ่งมีความปรารถนาอันดีเพื่อความ
เจริญก้าวหน้าของไทยด้วย ลวัลคี

คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี

แต่บรรดาชาวไทย จากประเทศอิตาลี

ณวันชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๓

พี่น้องร่วมชาติที่รักทั้งหลาย

ในนามของรัฐบาลอิตาลีฉัน พล.ช. อัครราชทูตอิตาลีฉัน ประจำประเทศไทย ได้มีไมตรีจิตต์ให้โอกาสแก่ข้าพเจ้า ส่งคำกล่าวสั้นๆ มาปราศรัยกับพี่น้องร่วมชาติของข้าพเจ้า เนื่องในโอกาสที่ตมมีวันชาติของเรา และเนื่องในโอกาสที่สถานีวิทยุกระจ่ายเสียงในกรุงโรม จะเริ่มเปิดการกระจายเสียงภาคภาษาไทยขึ้นอีกภาคหนึ่งเป็นครั้งแรกเวลานี้ด้วย ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอรับสนองไมตรีจิตต์ของรัฐบาลอิตาลีด้วยความรู้สึกยินดี ๒ ประการ ประการแรกก็คือ การที่สถานีวิทยุกระจ่ายเสียงกรุงโรมจะเปิดการกระจายเสียงภาคภาษาไทยดังกล่าวนี้ ย่อมมีคุณค่าในการส่งเสริมวัฒนธรรมและความเข้าใจอันดีระหว่าง

ประเทศทั้งสอง และอีกประการหนึ่ง การที่เริ่มการกระจาย
เสียง ภาคภาษาไทย ณ วันชาติของไทยนั้น ย่อมเป็น ประจักษ์
พยานว่า โดยอภัยาศัยไมตรี ประเทศอิตาลีได้ให้เกียรติแก่
วันชาติของเราเป็นอย่างดียิ่ง

ข้าพเจ้าขอกล่าวด้วยความยินดีว่า สันถวิไมตรีระหว่าง
ชาวอิตาเลียนกับไทยนั้น ได้ดำรงมา ด้วยดี เป็นเวลาช้านาน
เป็นที่ทราบกันอยู่ว่า นอกจากการช่วยเหลือในการก่อสร้างทาง
วิจิตร ศิลป์ แล้ว ชาว อิตาเลียนยังได้ ร่วมมือและอำนวยความสะดวก
ประโยชน์แก่กิจการ ก้าวหน้าของ ประเทศไทย อีกหลาย อย่าง
อาทิเช่น ได้รับสร้างเรือรบให้ อย่างดีที่สุดใน ฝั่งเมื่อเร็ว ๆ นี้
ในคราวเจรจาแก่อนธิสัญญา กับนานาประเทศ เพื่อ อธิปไตยอัน
สมบูรณ์ของประเทศไทย รัฐบาลอิตาเลียนก็ได้แสดงดีด้วยที่
ดีด้วยเห็นใจกับรัฐบาล ไทยอย่างฉันทมิตรที่ดีแต่ ผู้หนึ่ง เป็นผล
ให้การแก่อนธิสัญญาลำเร็จลุล่วงไปในอันที่จะอำนวยความสะดวก
แก่ชนชาติทั้งสอง โดยเสมอภาคกัน

อนึ่ง ข้าพเจ้าจะเว้น กล่าวในที่นี้ ไม่ได้ว่า นอกจากนี้
ประเทศอิตาลี ได้แสดงมิตรจิตต์ ด้วยการให้ เกียรติแก่ ประเทศ
ไทยในประการอื่นอีก เช่น มอบเครื่อง อีสลวียาภรณ์ชั้นสูง
ถวายแต่ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และให้แก่
ข้าพเจ้าและรัฐมนตรี กับข้าราชการอื่นๆ เป็นต้น

ในโอกาสจิตต์มัย แห่ง งานฉลองวันชาติ ของ เราคราวนี้
พี่น้องชาวไทยทั้งหลายที่พำนักในยุโรป และอะเาะอย่างยิ่ง
ที่พำนักอยู่ ณ ประเทศอิตาลีคงอยากให้ ข้าพเจ้าเล่าความเป็นไป
ในบุญกุศลของท่านให้ ฟังบ้างเป็นแน่ ข้าพเจ้าขอสรุปกล่าวว่
นโยบายของรัฐบาลนี้มุ่ง ไปในการ สร้างชาติ ด้วยการ ส่งเสริม
การ ครองชีพของราษฎร ใน ด้านเกษตร กรรม อุตสาหกรรม
และพาณิชย์กรรม เป็นสำคัญ ด้วยความสนับสุนนและร่วมมือ
ร่วมใจของพี่น้องชาวไทยทั้งมวล งานสร้างชาติของเราตาม
นโยบายนี้ ได้ประสิทธิ์ผลสำเร็จ ไปแล้วหลายด้าน ในทกวันนี้
กรรมกรมีเดบ่นกันว่ามึงงานท่าเหลือมือ แทนที่จะว่าหางานทำ

ไม่ได้เหมือนครั้งก่อนั้น การคลังของชาติได้รับการสถาปนา
 รากฐานอย่างมั่นคง และมีทุนพอที่จะบำรุงส่งเสริมการครองชีพ
 ของราษฎรให้เป็นอุปกรณ์แก่การก้าวหน้าของประเทศ รัฐบาล
 มีโครงการ ๑๘ ปี สำหรับสร้างทางหลวงทั่วราชอาณาจักร
 ซึ่งบัดนี้โครงการ ๕ ปีแรกก็ใกล้จะเสร็จสิ้นอยู่แล้ว รัฐบาลได้
 ขยายการสหกรณ์รูปต่างๆ เพิ่มขึ้น ได้จัดการโอนสร้างที่ดิน
 ที่รกร้างว่างเปล่า จัดตั้งกลไกกรม กรมส่งเสริมการขนส่งทั้งทาง
 บนทางน้ำและทางอากาศ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ปรับปรุงผัง
 เมือง สร้าง ป้อน้ำสาธารณะตาม ตำบล ที่อึดคักขาดแคลนน้ำ
 สะอาดบริโภค เพิ่มโรงพยาบาล ดุขศาลา ส่งเสริมการแพทย์
 ขยาย การไฟฟ้า และ ประปา ขยาย การ มารดา และ ทารก
 ส่งเคราะห์ สร้างสถานตากอากาศชายทะเล เพิ่มเติม ทั้งยังได้
 ขยายการศึกษาทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งคืออาชีวศึกษา
 ก็ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญเพื่อเป็นปฏิวัติทางจิตต์ ใจอันชอบด้วย
 วิถีทางแห่งการสร้างชาติ

ในด้านการป้องกันประเทศนั้น กองทัพบก เวที และ
 อากาศของเราได้ รัยการ ปรับปรุงและเพิ่มกำลังโดยรอบด้าน
 นับว่ามีสัมรรภาพเพียงพอที่จะป้องกันเอกราชของชาติ เมอลง
 คราวจำเป็น พี่น้องชาวไทยทั้งมวลได้ตระหนักในคุณค่าแห่ง
 การป้องกันประเทศ และได้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินบำรุงการ
 ทหารมากขึ้นเป็นประวัติการณ์ ส่วนการยุวชนนั้นเล่าก็ได้เจริญ
 ก้าวหน้า ไปอย่างรวดเร็ว พอที่จะทำให้เราอุ่นใจได้ว่า เรามี
 ผู้สืบชาติอันเข้มแข็งอยู่พร้อมแล้ว

วันนี้ ทุกส่วนแห่ง ราชอาณาจักรไทยกำลังมีงานฉลอง
 วันชาติอย่างมโหฬารมีพิธีทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
 ซึ่งจะได้เริ่มกิจการตั้งแต่วันที่ ๒๓ เดือนนี้เป็นต้นไป พิธีเหล่านี้
 ย่อมมีส่วนกระตุ้นเตือนใจชาวไทยทั้งมวลให้ก้าวหน้าต่อไปจนถึง
 หลักชัยแห่งการสร้างชาติ ประกอบด้วยสามัคคีธรรม และ
 รักใคร่ซึ่งกันและกันอันมีผลผูกพัน

ข้าพเจ้าขอแสดงความหวังอย่างยิ่งว่า บรรดาพี่น้อง
 ชาวไทยที่พำนักอยู่ในอิตาลีเวลานี้ และในต่างประเทศ ทั้งที่

เป็นนักเรียนก็ดี หรือที่เป็นข้าราชการก็ดี คงจะได้พร้อมใจกัน
เป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะลบล้างมรดกขบขันชาติแห่งประเทศที่พำนัก
อาศัยอยู่โดยทุกวิถีทาง และคงจะเอาใจได้ ได้ศึกษาสู่ทาง
การสร้างชาติ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงให้เป็นประโยชน์ใน
การสร้างชาติไทยในภายหน้า

ในที่สุด ข้าพเจ้าขอ ขอบคุณอย่างล้นซึ่ง ต่อประชาชน
และรัฐบาลอิตาลี ที่ได้ให้โอกาสอันมีเกียรติ ได้นำคำ
ปราศรัยเป็นภาษาไทยมากระจายจากสถานนี้

ขอให้พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่งอิตาลี, จักร-
พรรดิแห่งอิตาลีอิตาลี ท่านดูเซ พร้อมกับด้วยประชาชนอิตาลี
จงมีความสวัสดิ์

ข้าพเจ้าขอจบคำปราศรัย ณ บัดนี้ ขอถวายพระพรแต่
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของชาวไทย ให้ทรงพระเจริญ และขอ
ให้พี่น้องชาวไทยในประเทศอิตาลีและต่าง ประเทศจงมีความ
สุขทั่วกัน

สวัสดิ์

คำปราศรัยของ นายกรัฐมนตรี

กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง

แต่ประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี อยุธยา สระบุรี ลพบุรี

ณวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

พี่น้องชาวจังหวัดปทุมธานี อยุธยา สระบุรี และลพบุรี

เมื่อนาน^๕ ตรงกับวันที่ ๒๕ มิถุนายน ซึ่งเป็นวันเฉลิม

ฉลอง วันชาติไทย ของเรา และในวันชาติข^๕นี้ ได้ประกอบ

พิธีเปิดถนนประชาธิปไตย ตอนจากกรุงเทพฯ ถึงลพบุรี ซึ่ง

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ประธานคณะ

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้เสด็จเปิดเป็นปฐมฤกษ์ใน

เวลา ๑๑.๓๐ น. ครั้นเวลา ๑๒.๐๐ น. ข้าพเจ้าได้เดิน

ทางมาตามถนนสายนี้จากกรุงเทพฯ ถึงลพบุรี และ ณจังหวัด

ลพบุรีนี้ ได้ ^๕มีงานเปิดและฉลองเมืองที่สร้างขึ้นมาใหม่

ตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าผ่านมา ได้ ^๕มีพี่น้องมาแสดง

ไมตรีจิตด้วยพรตอันรับข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาทางถึงลพบุรี นาง
 แห่งได้มีข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนมาต้อนรับอย่างคับคั่ง
 ทั้งนี้ ข้าพเจ้าย่อม เป็นหนี้บุญคุณในเกียรติยศที่ทุก ๆ ท่านได้
 แล่ดงต่อข้าพเจ้าอย่างมากที่สุด ข้าพเจ้าไม่มั่งใจจะตอบแทน
 คุณแก่ทุกท่านให้ เป็นการทั่วถึงได้ จึงขอถือโอกาสแสดง
 ความระลึกถึงไมตรีของทุกท่าน ณที่นี้ และขอให้พี่น้องทั้งหลาย
 นับแต่ข้าราชการ ตลอดถึงพี่น้องประชาราษฎร์ ขอพระพุทธรูป
 พระธรรม พระสงฆ์ อีกทั้งเทพยเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ทงมวล จงดล
 บันดาลให้ พี่น้องทั้งหลายจงประสบผลสำเร็จลุลลัดดี แม้จะทำ
 สิ่งใดในทางที่ชอบแล้ว ขอจงสัมฤทธิ์ผลทุกประการ

และณะเพาะอย่างยิ่ง พี่น้องชาวลพบุรี เมื่อข้าพเจ้าได้
 มาถึงจังหวัดนี้เพอร์ร่วมงานฉลองเมืองของท่าน ข้าพเจ้ารู้สึก
 ขบตเป็นล้นเหลือ ที่ใดเห็นพี่น้องชาวลพบุรี นับแต่ข้าราชการ
 ตลอดถึงพ่อค้า ประชาชน ได้มาร่วมงานกับข้าพเจ้าอย่างที่ไม่
 เคยพบเห็นในจังหวัดนี้มาแต่ก่อนเลย ได้มาร่วมงานกันอย่าง

ฉันทญาติพี่น้องจริง ๆ แลดูการต้อนรับข้าพเจ้าอย่างญาติของ
 ท่าน ทั้งนี้ ย่อมจะเป็นนิมิตตอนิมงคลยิ่งที่จะทำให้จังหวัดลพบุรี
 ของเราเจริญวัฒนาถาวรยิ่ง ไม่มีเสื่อมคลาย เพราะลัทธิ
 ธรรม ซึ่งแสดงให้ประจักษ์แล้วในครั้ง ข้าพเจ้าขอระลึกลง
 ไม่ตรึงตนอยู่ ไม่มีวันลืม ขอพี่น้องชาวลพบุรีจงอยู่มั่นขวัญ
 จะทำการค้าขอให้ ได้กำไรงาม จะทำการกสิกรรม ทำนา
 ทำไร่ ขอให้ มีผลไพบูลย์ยิ่ง อย่าให้มีสิ่งใด มารบกวน
 พี่น้องทั้งหลายแม้แต่น้อย ให้มี มี ร่มเย็นเป็นสุขทั่วกัน

กรมโฆษณาการ

๒๗ มิถุนายน ๒๔๘๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ชมเชยทหารและยุวชนที่ทำการสวนสนาม

ในงานเฉลิมฉลองวันชาติ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๓

พื่อนองทหารและยุวชนที่รักทั้งหลาย

บัดนี้งานเฉลิมฉลองวันชาติของเราได้ผ่านไป แล้วด้วยความ
ความเรียบร้อยดียิ่ง สมเป็นงานอันเชิดชูเกียรติของชาติไทย
อารยประเทศทุกประการ ในนามของรัฐบาลและประชาชาติ
ไทย ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านทั้งมวลอย่างมากที่สุดที่ได้ร่วม
มือร่วมใจกันปฏิบัติกรตามหน้าที่ในงานนี้อย่างพร้อมมูล ทั้ง
ชีวิตจิตใจและร่างกายโดยมิได้เห็นแก่ความเหนื่อยยากใดๆ

สิ่งที่ข้าพเจ้าจับตาและจับใจอย่างซาบซึ้งในงานสวนสนาม
ผ่านอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยคราวนี้มีอยู่อย่าง ๑ ซึ่งจะต้อง
ทรงตราอยู่ในความทรงจำของข้าพเจ้าตลอดไปชั่วกาลนาน คือ

การลวนลามของทหารซึ่งเป็นไปด้วยความสง่างาม และมี
ระเบียบเรียบร้อยพร้อมเพรียงกันดียิ่งนัก ข้าพเจ้าจับจ้องดู
การเดินผ่านของทหารบกทหารเรือกรุงเทพ ฯ คราวนี้ด้วยความ
สนใจและประหลาดใจอย่างไม่สามารถระหัดยอคำใดมากแล้ว
ให้ถูกต้องตรงกับความรู้สึกอื่นแท้จริงได้ เพราะยังไม่เคยเห็น
การเดินในคราวก่อนจะทำได้ดีเท่าคราวนี้ ฉะเพาะอย่างยิ่ง
กองพันนักเรียนนายร้อย กองพันนักเรียนเทคนิค กองพัน
นักเรียนเตรียมทหาร และกองนักเรียนนายเรือ เหล่านี้เดินได้
จังหวะ สง่างาม เป็นระเบียบเรียบร้อย การก้าวเท้าออกไป
ทุกก้าวเป็นไปด้วยความสง่าผ่าเผยประกอบด้วยท่าทางซึ่งผาย
ลมเป็นทหารหาญของชาติ ในล่วนทหารอากาศเล็ก ได้แสดง
การบิณลวนลามผ่านไปอย่างเรียบร้อย ควรยกย่องไม่น้อย
กว่าเหล่าทหารที่เดินลวนลาม ข้าพเจ้าไม่สามารถจะเว้นเสีย
ได้ซึ่งความปลื้มขีติ จึงขอชมเชยไว้ ในทันทีโดยทั่วกัน

สำหรับยุวชนทหารและยุวารีนั้นเล่า ข้าพเจ้าก็ได้

ล็งเกิดด้วยความพึง เห็นว่าการเดินเ็นไปด้วยความเรียบร้อย
 ยังด้วยระเบียบวินัยอันดีเช่นเดียวกัน นับเป็นการเพิ่มพูนความ
 ส่ง่าในเกียรติของกำลังท้องถิ่นประเทศชาติ ซึ่งมีอยู่ดีแล้วนั้น
 ให้ทวยังขึ้น สม่เป็นนักมวยเยาว์ ซึ่งจะทำให้ชาติไทยได้มี
 ความหวังอย่างเต็มเปี่ยม ในอนาคตอันใกล้

สำหรับลูกเสือกิต นักเรียนชายกิต และนักเรียนหญิงกิต
 บรรดาที่ ได้มาร่วมการสวนสนามในงานวันชาติคราวนี้ ก็สมควร
 ได้รับความยกย่องชมเชยดจกัน เพราะการเดินได้เ็นไปด้วย
 ความเรียบร้อย งดงาม เป็นขวัญตาของผู้ ได้พบเห็นทั่วไป
 ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสแสดงความชอบใจและประกาศ
 เกียรติคุณไว้ โดยทั่วกัน ณ ทนด้วย

อนึ่ง นอกจาก ได้ รับการ สวนสนามที่กรุงเทพมหานคร
 แล้ว ในวันนี้เดียวกันนี้ข้าพเจ้ายังมีโอกาส ได้ รับการ สวนสนาม
 ที่จังหวัดลพบุรีอีกด้วย ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นการเดินของทหาร
 ทลพบรีเ็นไปด้วยความเรียบร้อยพร้อมเพรียงดียง สม่คว

ได้รับความยกย่องโดยทั่วกัน จึงขอชมเชยเป็นอันมาก

ข้าพเจ้าหวังว่า ในจังหวัดอื่นๆ ทุกจังหวัด บรรดาที่ได้มี
การลวนลามในวันชาติคราวนี้ คงจะเป็นไปด้วยดีดังเดียวกัน
เพราะข้าพเจ้าได้ ทราบซึ่ง ถึงน้ำใจอัน เต็ม เปี่ยมไป ด้วยความ
รักชาติของบรรดาท่านทั้งมวล ฉะนั้น ถึงแม้ข้าพเจ้าจะมี ได้
มีโอกาส ไปเห็นด้วยตนเอง ให้ทั่วถึงกัน ได้ ก็ตาม ข้าพเจ้าก็
เชื่อในเกียรติยศของท่านว่า งานลวนลามของจังหวัดต่างๆ
จะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่นทุกประการ ฉะนั้น จึงขอ
ขอใจล่วงหน้าไว้ โดยทั่วกันในโอกาสนี้ด้วย

พี่น้องทหารและยุวชนทั้งหลาย เมื่อท่านได้สร้างคุณงาม
ความดีให้ปรากฏชัดแก่สายตาของอาณาประชาราษฎร์อาณา
จักรแล้วดังนี้ ท่านจะต้องระมัดระวังรักษาของท่านไว้อย่าให้เสื่อม
ถอย ให้มีแต่เจริญทวีขึ้นทุกกาล ข้าพเจ้าจึงหวังเป็นอย่าง
มากกว่า ในวันชาติปี หน้าเราทั้งหลายจะเพียบพร้อมไปด้วย

ล้ามัคคีธรรม ประกอบทั้งวิริยอุตสาหะ มีความตั้งใจยิ่งขึ้น
 ไปกว่านี้ ในที่ลุดข้าพเจ้าขออำนาจพรให้ทหารและยุวชน
 ของชาติ จงมีความสุขความเจริญยิ่งยงคงทนด้วยกำลังกาย
 และกำลังใจ เพื่อได้ปฏิบัติงานเชิดชูเกียรติของชาติให้สำเร็จ
 ผลด้วยความล่งงามสืบไปชั่วนิรันดร

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
 นายกรัฐมนตรี

วังสวนกุหลาบ

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๓

กรมโฆษณาการ

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ชมเชยข้าราชการที่ร่วมงานเฉลิมฉลองวันชาติ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

ท่านข้าราชการผู้มีเกียรติทั้งหลาย

บัดนี้งานเฉลิมฉลองวันชาติของเราได้ผ่านไปด้วยความสำเร็จเรียบร้อยดีเยี่ยม ล้มเป็นงานเชิดชูเกียรติของชาติไทยอารยประเทศทุกประการ ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นด้วยความพอใจมาก ว่าบรรดาท่านข้าราชการผู้มีเกียรติทั้งหลายต่างร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานของชาติด้วยความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันมาจนครบรอบปี ได้เห็นผลปรากฏชัดเป็นความก้าวหน้าแก่ประเทศชาติในส่วนรวมตลอดมา ดังที่ข้าพเจ้าแถลงไว้ ใน ดุชนทรพจน์ ทางวิทยุกระจายเสียง ณ วันอภิถัสกษิตสมัยเฉลิมฉลองวันชาตินั้นแล้ว

อันความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติโดยรวดเร็วดังว่า

นี้ ย่อมขึ้นอยู่กับสามัคคีธรรมเป็นหลักใหญ่ ซึ่งยังผลให้เกิด
 ความร่วมมือร่วมใจกันเป็นสมานฉันท์ ปฏิบัติงานของชาติให้
 ลุล่วงไปด้วยดี ตราบใดที่ข้าราชการของเราพร้อมเพียง
 ร่วมรักสามัคคี ประสานงานกันและกันให้สำเร็จผลไปได้ โดย
 ราบรื่นเช่นนี้ ตราบนั้นเราก็หวัง ได้ว่าประเทศชาติของเรา
 จะก้าวร่นคืบ ปราศจากความหวาดหวั่นพรั่นพรึงต่ออุปสรรค
 ทั้งหลายอันจะมากีดกัน งานวันชาติอันเป็นงานสำคัญที่สุดของ
 ชาติ ได้รับการเตรียมจากบรรดาท่านไว้ เป็นอย่างเรียบ
 ร้อย จนถึงวันทำการเฉลิมฉลอง ท่านก็ได้ร่วมมือกันอย่าง
 พรักพร้อมจริง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตลอดมา จึงแสดงให้
 เห็นได้ ชัดว่า ท่านมีความสามัคคีและความร่วมมือกันดียิ่ง
 สมควรได้ ได้รับความ ยกย่อง สรรเสริญใน อันจะเป็น ตัวอย่างอัน
 งามแก่ประชาชนสืบไป

ในนามของรัฐบาล ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณและ
 ขอประกาศชมเชยคุณงามความดีของท่าน ไว้ในที่นี้ พร้อมทั้ง

ขออำนาจพร ให้มีความวัฒนาถาวรภิญโญ ยิ่ง ๆ ขึ้นไปทั้งใน
 ส่วนราชการ ส่วนตัว และส่วนครอบครัวของท่าน ของ
 ประสพแต่ความสุขความเจริญสืบไปทุกทีวาว

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
 นายกรัฐมนตรี

วังสวนกุหลาบ

๒๖ มิถุนายน ๒๔๘๓

กรมโฆษณาการ

๒๗ มิถุนายน ๒๔๘๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ขอบใจประชากรของชาติที่ร่วมมือในงานวันชาติ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

พี่น้องชาวไทยที่รักทั้งมวล

บัดนี้งานเฉลิมฉลองวันชาติของเราได้ผ่านไปแล้วด้วยความสำเร็จเรียบร้อยดียิ่ง สมเป็นงานอันเชิดชูเกียรติของชาติไทยอารยประเทศทุกประการ เมื่อได้สังเกตพฤติการณ์ทั่วไป ย่อมเห็นประจักษ์ชัดว่า ความสำเร็จทั้งนี้ มีปัจจัยสำคัญ มาจากบรรดาพี่น้องชาวไทยที่ได้สมัครสมานสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นสมานฉันท์ ต่างแสดงความรู้แจ้งบันเทิงใจสนทนากันทั่วไปทุกจังหวัดมิได้มีความรู้สึกเป็นเขาเป็นเรา ต่างร่วมรักสามัคคีกันตั้งพี่น้อง มาพร้อมกันสมัครงานวันชาติของเราเองอย่างครึกครื้น เป็นเครื่องแสดงว่าพี่น้องทั้งหลายได้ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลเป็นอันดียิ่ง จน

เป็นที่หวังได้ว่า รัฐบาลของเราจะกอดคอกัน ร่วมทุกข์
ร่วมสุข เป็นอกอับเดียวกัน กลมเกลียวกันตลอดไป ทุกโอกาส
เป็นนิมิตต์อันประเสริฐ แสดงว่าชาติไทยจะรุ่งโรจน์ยิ่งขึ้น ไปทุก
กาลสมัย

ข้าพเจ้า ในนามของรัฐบาล จะเว้นเสียมิได้ ซึ่งความ
ซาบซึ้งในลამัคคีธรรมของพี่น้องทั้งหลายดังกล่าวมานี้ จึง
ขอแสดงความขอบคุณโดยบริสุทธิ์ใจ มา ยังมวล พี่น้อง ชาว ไทย
ทั่วกันทุกคน และขออำนวยพรให้ประสบแต่ความสุขความเจริญ
ภักดิ์ยิ่งทั้งในกิจการงานและการส่วนตัว เพื่อ ได้ดำเนิน
งานสร้างชาติไทยให้วัฒนาถาวรตลอดไปทุกทิศทุกทิศกาล

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

กรมโฆษณาการ

๑ กรกฎาคม ๒๔๘๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์กรรมรถไฟ ถนนรองเมือง ซอย ๒

นายอุดม กัลยาณมิตร ผู้พิมพ์โฆษณา

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๓